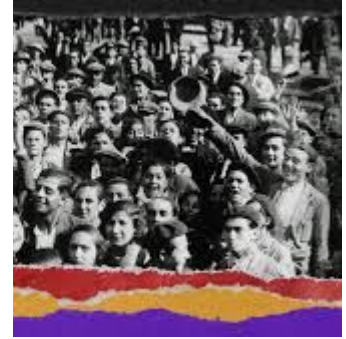
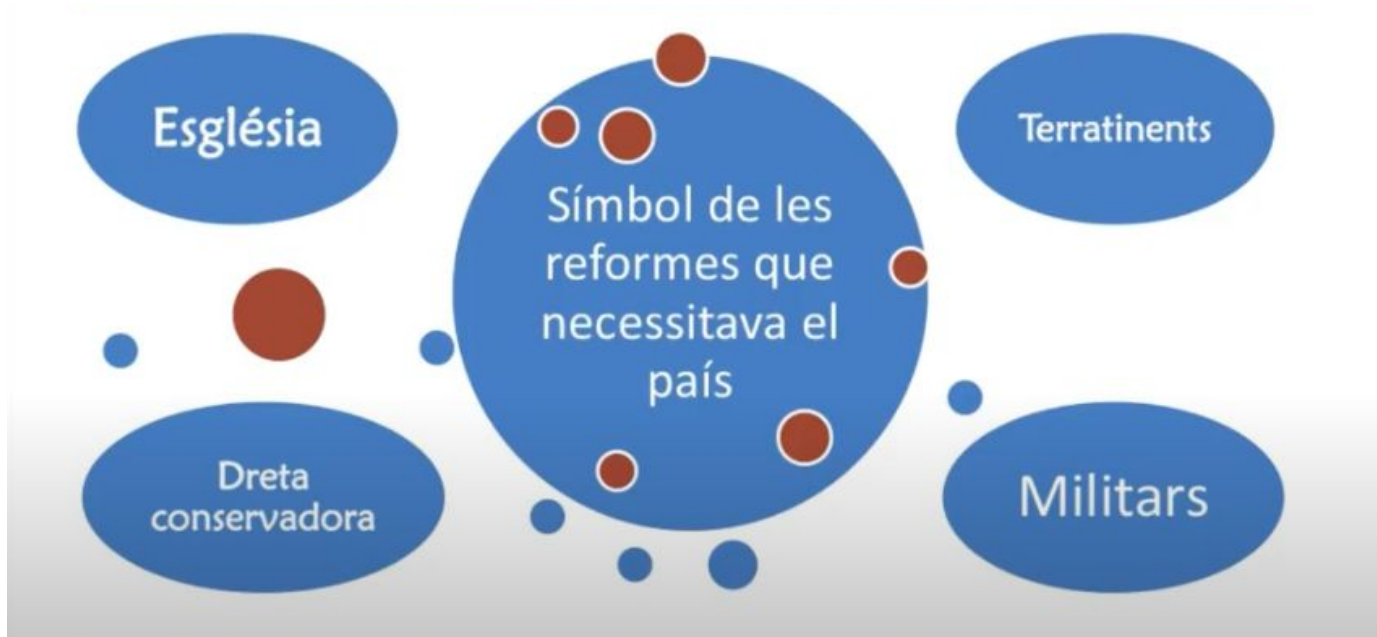

LA SEGONA REPÚBLICA (1931-1936)

*Història d'Espanya i Catalunya
2n Batxillerat*

Les eleccions municipals del **12 d'abril de 1931** van donar el triomf a una coalició de republicans i socialistes especialment a les grans ciutats. **Alfons XIII** va abdicar i es va proclamar la Segona República.

Les reformes i els conflictes socials dividiren profundament la societat espanyola d'aquells anys fins que el **cop d'estat de 1936** va esdevenir una **Guerra Civil**.

En què va consistir el projecte democràtic i reformista de la Segona República? Per què no va aconseguir consolidar-se?

1.

DE LA DICTADURA A LA REPÚBLICA

1930-1931

Francesc Macià proclama la República Catalana des del balcó de la Generalitat

Pacte de Sant Sebastià (1930)

1930

Dimissió PRIMO DE RIVERA

- El rei encarrega la formació d'un nou govern al **general Berenguer**. Però tornar al règim anterior va ser impossible perquè:

1.- Partits dinàstics desprestigiats

2.- Monarca molt impopular

3.- Forces antidinàstiques molt potents

PACTE DE SANT SEBASTIÀ (agost 1930)

REPUBLICANS D'ARREU DE L'ESTAT

Manuel Azaña
Alejandro Lerroux

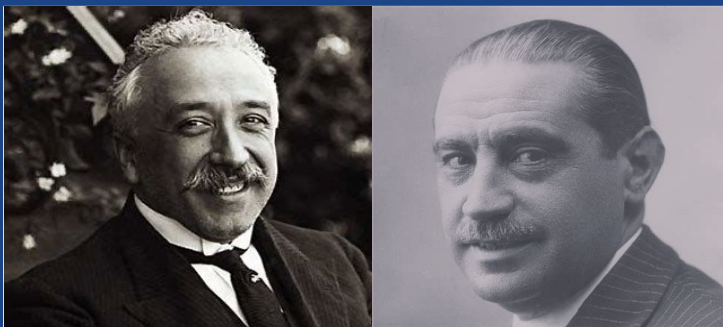
REPUBLICANS
CATALANS

Manuel Carrasco i
Formiguera

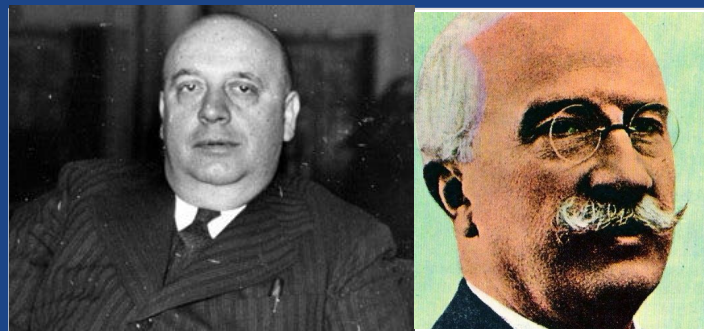
REPUBLICANS GALLECS

Santiago
Casares-Quiroga

MONÀRQUICS CONVERTITS

Niceto Alcalá-Zamora
Miguel Maura

A títol personal...

Indalecio Prieto (socialista)
Eduardo Ortega i Gasset

Enderroc de la monarquia

- Els signants del Pacte de Sant Sebastià acorden:
 - Supressió de la monarquia
 - Proclamació de la República
 - Creació d'un govern provisional que convoqui unes Corts Constituents (Constitució)
 - Estatut d'Autonomia a Catalunya

INSURRECCIÓ DE JACA (desembre 1930)

Estratègia

INSURRECCIÓ EXÈRCIT + VAGA GENERAL

- Tres dies abans del pactat dos capitans (Fermín Galán, A.García Hernández) **s'aixequen a Jaca**. Són vençuts, executats i alguns representants del Comitè Revolucionari (govern provisional de la República) són empresonats a Madrid.

LA CONVOCATÒRIA D'ELECCIONS (12 d'abril de 1931)

Dimissió de Berenguer

14 de febrer de 1931

Nomenament de
l'almirall Aznar

Convocatòria d'eleccions municipals
12 abril 1931

Plebiscit: Monarquia o República?

- Els **monàrquics** van obtenir majoria de regidors pel control que els cacics exercien a les zones rurals.
- A les grans ciutats i zones industrials guanya la **coalició republicana-socialista**.

1ª Vigo

2ª Eibar

3ª València

4ª **Catalunya** (F. Macià)

5ª Madrid (N. Alcalá-Zamora)

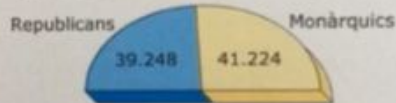
Al vespre, el rei marxa a l'exili

Milers de ciutadans surten al carrer demanant la proclamació de la República

Es proclama la República el 14 d'abril de 1931 d'una manera pacífica i en un ambient festiu.

**DOC. 1. RESULTAT DE LES ELECCIONS
MUNICIPALS DEL 12 D'ABRIL DE 1931.**

**Distribució de regidors
en tots els municipis d'Espanya**

**Distribució de regidors
a les capitals de província**

Les eleccions municipals del 1931

LA CAIGUDA DE LA MONARQUIA

1. **Niceto Alcalá-Zamora** (exmonàrquic i catòlic) proclama la II República a Madrid i exigeix al rei que abandoni el país.

2. El **Comitè Revolucionari** creat pel Pacte de Sant Sebastià es converteix en el govern provisional de la República. Al marge, hi queden la dreta monàrquica, nacionalistes bascos, comunistes i anarquistes.

- Reconeix que ha perdut la confiança del poble
- Admet les seves equivocacions (suport a la dictadura)
- No renuncia a cap dels seus drets com a monarca espanyol, afirmant que són històrics: només renuncia al tron i va a l'exili voluntàriament.
- Accepta la proclamació de la República per evitar el possible esclat d'un conflicte, d'una guerra entre espanyols.
- Valora el que ha succeït com a "fets provisionals": dona a entendre que la monarquia tornarà a Espanya.

2.

EL GOVERN PROVISIONAL I EL PERÍODE CONSTITUENT

1931

Discurs de Clara Campoamor (1 d'octubre de 1931)

Etapes de la Segona República

PERÍODE CONSTITUENT	BIENNI REFORMISTA		BIENNI CONSERVADOR			FRONT POPULAR
	Niceto Alcalá Zamora					Manuel Azaña
	1931	1932	1933	1934	1935	1936
• <i>abril</i> Eleccions municipals • <i>14 d'abril</i> Proclamació de la República • <i>juny</i> Triomf electoral de la coalició d'esquerres • <i>agost</i> Estatut de Núria	• <i>gener</i> Dissolució de la Companyia de Jesús. Insurrecció anarquista a l'Alt Llobregat • <i>agost</i> Intent de cop d'Estat de Sanjurjo • <i>setembre</i> Llei de reforma agrària. Estatut d'Autonomia de Catalunya • <i>desembre</i> Aprovació de la Constitució. Govern d'Azaña	• <i>gener</i> Insurreccions anarquistes • <i>octubre</i> Fundació de Falange Española • <i>març</i> Creació de la CEDA • <i>novembre</i> Eleccions al Parlament de Catalunya	• <i>abril</i> Catalunya: Llei de contractes de conreu i Llei de bases • <i>juny</i> La Llei de contractes de conreu declarada inconstitucional • <i>octubre</i> La CEDA al govern. Insurrecció a Astúries. Enfrontament amb la Generalitat. Suspensió de l'Estatut català • <i>novembre</i> Triomf electoral del centredreta. Sufragi femení • <i>desembre</i> Govern de Lerroux (Partit Radical)	• <i>octubre</i> Escàndol de l'estraperlo. Dimissió de Lerroux	• <i>febrer</i> Triomf electoral del Front d'Esquerres • <i>juliol</i> Assassinat del tinent Castillo i de José Calvo Sotelo • <i>17 de juliol</i> Inici de la insurrecció militar	
GENERALITAT PROVISIONAL		CATALUNYA AUTÒNOMA		SUSPENSÍO DE L'ESTATUT		
Francesc Macià				Lluís Companys		
REESTABLIMENT DE L'AUTONOMIA						

LA FORMACIÓ D'UN GOVERN PROVISIONAL

Govern
provisional

- Republicans (conservadors, d'esquerres i radicals)
- Socialistes
- Nacionalistes catalans i gallecs

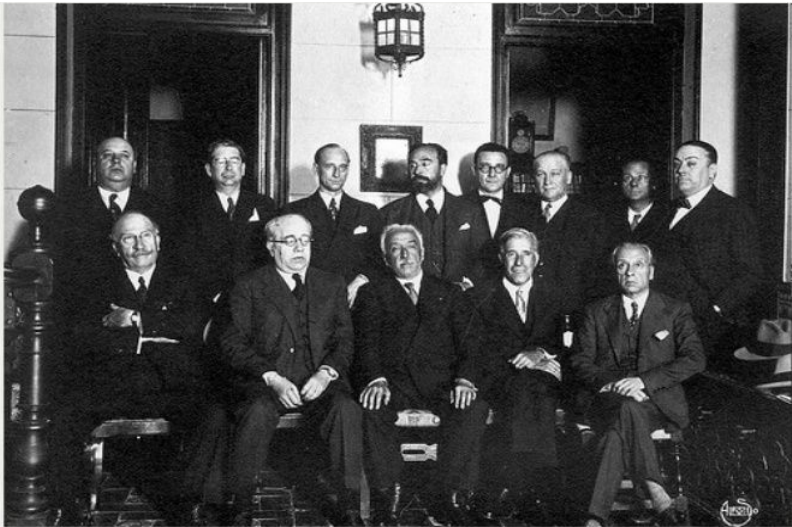
Presidit per...

Niceto ACALÁ-ZAMORA

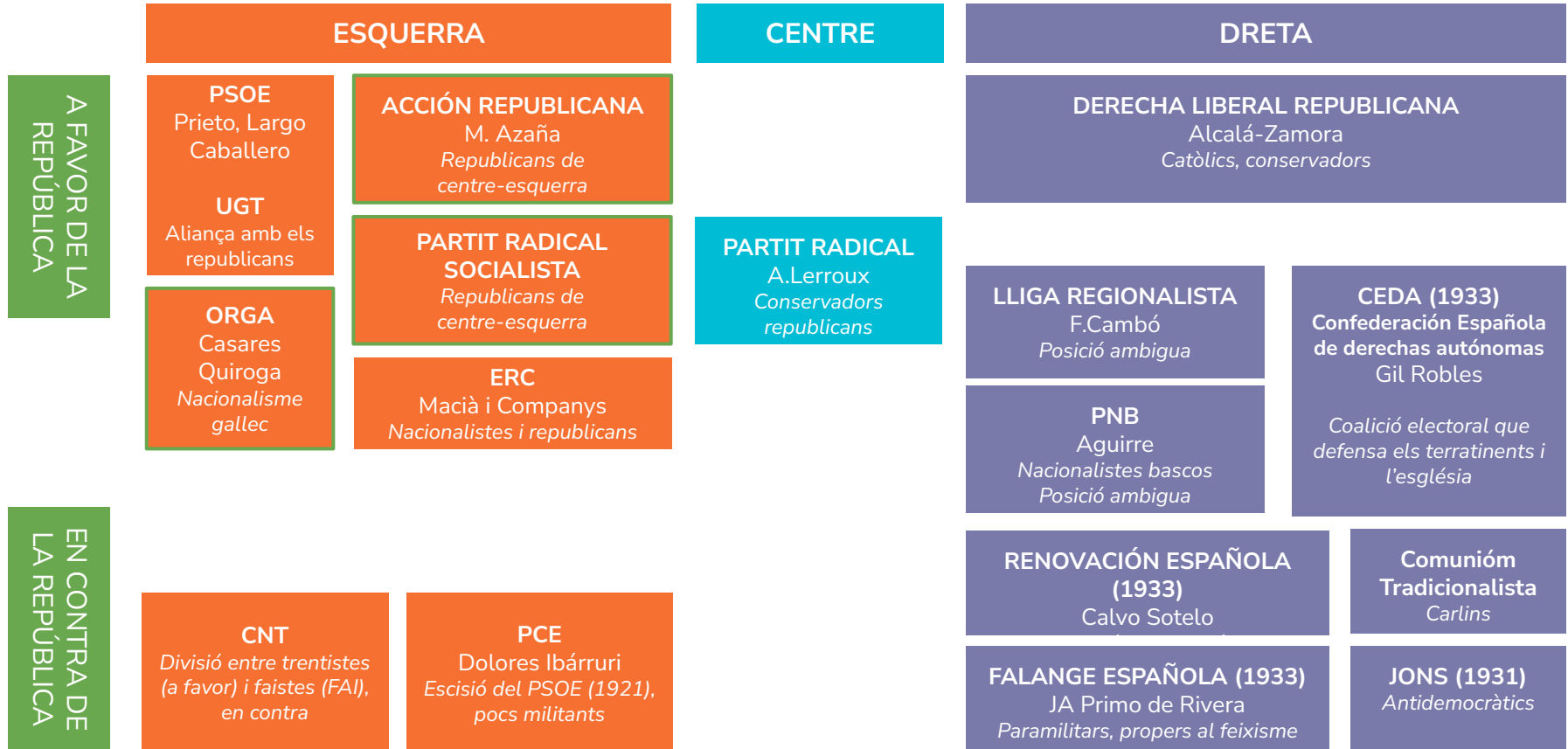
Primeres mesures:

- Amnistia per als presos polítics
- Llibertats polítiques i sindicals
- Noves eleccions municipals
- Reorganització administrativa
- Modificació de la llei electoral 1907
- Eleccions a Corts Generals (28 de juny de 1931, eleccions legislatives.)

Gobierno Provisional del 14 de abril de 1931: *de pie:* Indalecio Prieto, Marcelino Domingo; Casares Quiroga, Fernando de los Ríos, Lluís Nicolau d'Olwer; Francisco Largo Caballero, José Giral, Diego Martínez Barrio. *Sentados:* Alejandro Lerroux, Manuel Azaña, Niceto Alcalá Zamora, Julián Besteiro y Álvaro de Albornoz.

EL SISTEMA DE PARTITS I SINDICATS (1931)

PRIMERES ELECCIONS LLIURES I LEGALS A ESPANYA (28 de Juny de 1931)

Govern provisional

Sortit del Comitè Revolucionari

Eleccions 28 de juny
1931

Una altra victòria republicano-socialista (90%)

No hi van haver majories per a governar en solitari

Triomf: PSOE i Partit Radical

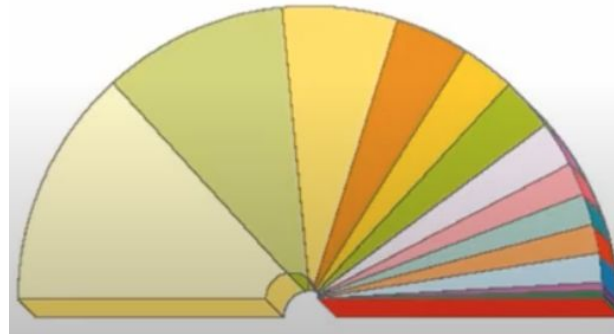
Derrotes: Dreta republicana (Alcalá-Zamora i Miquel Maura)

Les tres primeres diputades:

Margarita Nelken, Victoria Kent i Clara Campoamor

**Eleccions a Corts constituents
el juny de 1931
(nombre de diputats)**

Es ratifiquen al càrrec el President de la República (Alcalá Zamora) i els ministres del Govern provisional

DEBATS PARLAMENTARIS: EL SUFRAGI FEMENÍ

Partit Republicà Radical - *Socialista*

En contra del vot femení immediat:

- Les dones mancaven de preparació social i política per exercir la responsabilitat de vot.
- L'església influiria en el vot de les dones, perjudicant els partits d'esquerra.

No era defensora d'una democràcia total i defensava els interessos del partit.

Defensa el vot independentment de si beneficiava o no al seu partit.

Partit Republicà Radical

- La dona no és un perill per a la República.
- Una dona= un vot
- No discriminació per raó de sexe.
- La política era una qüestió "de dos"
- **Suport:** dreta minoritària, PSOE, alguns republicans

El dret al sufragi femení fou aprovat a l'**article 36** de la Constitució de 1931 per 161 vots a favor i 188 abstencions.

DEBATS PARLAMENTARIS: ESTAT I RELIGIÓ

1. Organització territorial de l'Estat

Abril 1931: **proclamació de la República Catalana** diferenciada de la República Espanyola

Constitució de 1931: Solució intermèdia entre l'Estat federal i l'Estat unitari

- Diverses províncies podrien organitzar-se en regió **autònoma**
- La distribució de competències entre l'Estat i les regions autònomes es va fer per afavorir l'Estat.
- Els **estatuts d'autonomia** haurien de ser aprovats per les Corts.

2. La qüestió religiosa

La **separació Església-Estat** es concreta a l'**article 24** de la Constitució: llibertat de culte, fi del finançament estatal de l'Església, prohibició a les congregacions religioses d'exercir l'ensenyament, dissolució de la Companyia de Jesús (jesuïtes), 1932

- **Primers actes anticlericals (maig de 1931)**
- **Dimissió Alcalá-Zamora i de Maura (octubre de 1931)**

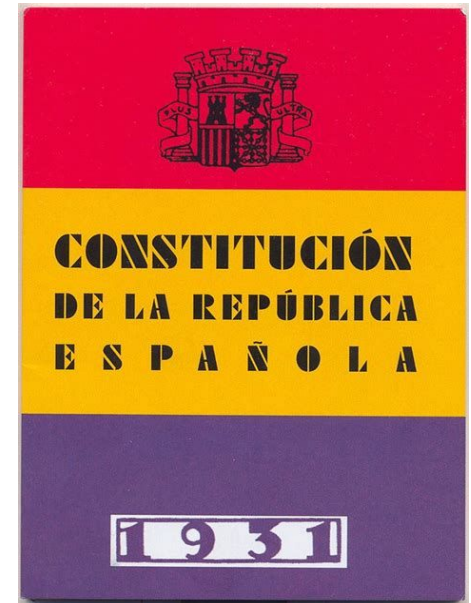
La Constitució republicana de 1931

- És la primera Constitució republicana de la història d'Espanya (desembre de 1931)
- Les Corts sorgides de les eleccions són les encarregades de redactar una nova constitució.

	
• Àmplia declaració de drets i de llibertats. • Plena equiparació home-dona	• No va ser un text de consens: obeeix als criteris socialistes i republicans d'esquerra

No va haver-hi voluntat de consens amb matèries com la **religió**.

Els republicans atribueixen el retard de la societat espanyola a l'Església que tenia gairebé el **monopoli de l'ensenyament**.

LA CONSTITUCIÓ de 1931

- **Forma d'estat:** “República democràtica de treballadors de totes les classes”, social i laica. **Sobirania popular** (o nacional)
- **Divisió de poders:**

LEGISLATIU: Una sola Cambra (Congrés dels Diputats) amb àmplia capacitat per a fer lleis, control del govern i capacitat per destituir el president de la República.

EXECUTIU: President de la República (escollit cada sis anys)+ govern

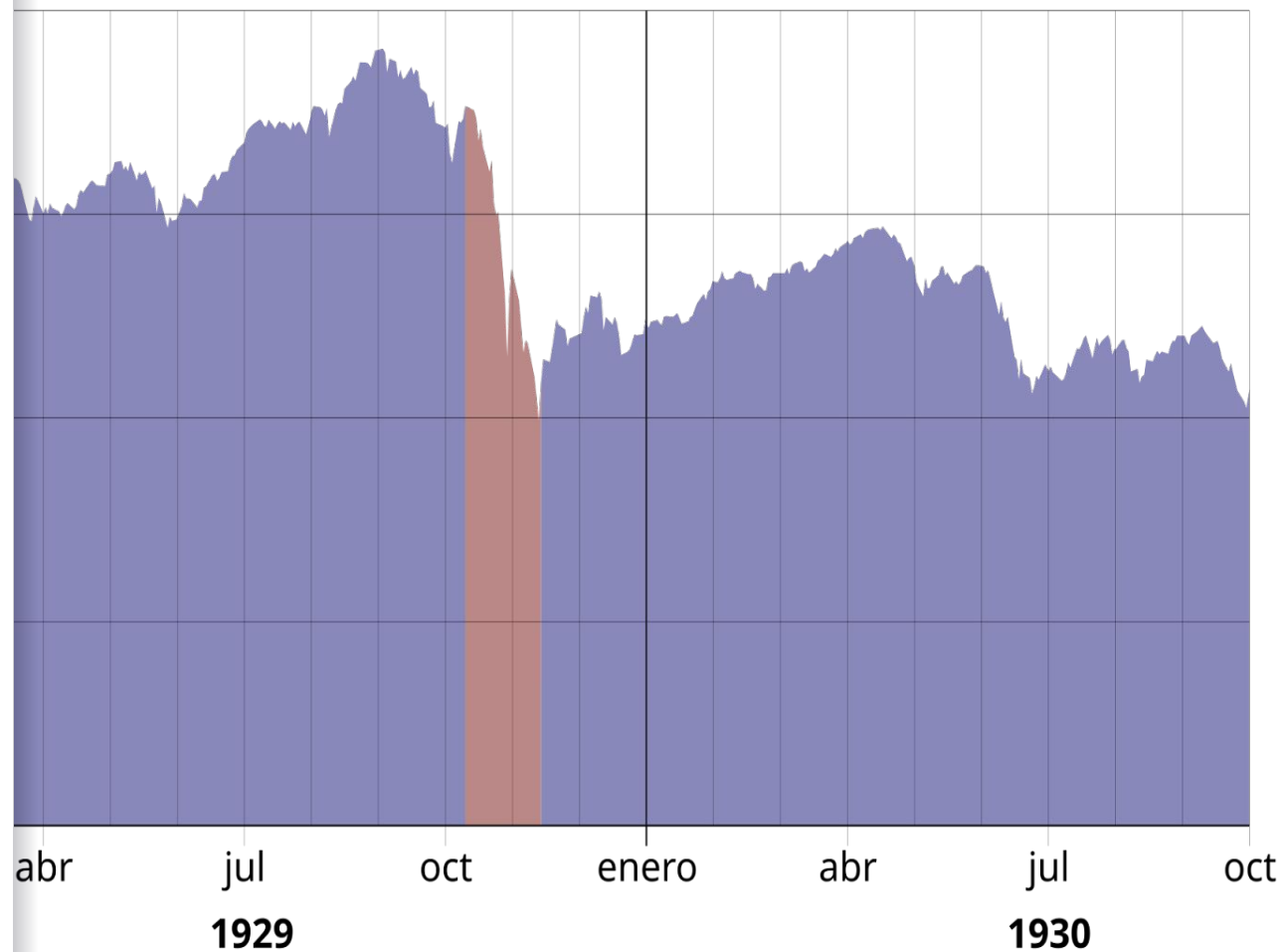
JUDICIAL: independència judicial, jurats i Tribunals de Garanties Constitucionals

- **Sufragi universal:** universal masculí i femení (majors de 23 anys). **Vot femení per 1º vegada.**
- **Drets i llibertats:** matrimoni civil, divorci, educació primària obligatòria i gratuïta, propietat privada.
- **Organització territorial:** **Estat integral** (no federal) + estatuts d'autonomia (possibilitat d'autonomia a les regions que ho sol·licitessin).
- **Relació amb l'església:** Aconfessionalitat de l'Estat (pèrdua de privilegis)

3.

DEMOGRAFIA, ECONOMIA I MENTALITAT

1931 - 1936

Demografia

Indicadors demogràfics d'Espanya (1931-1935)

Any	Població absoluta (en milers)	Natalitat (‰)	Mortalitat (‰)	Creixement vegetatiu (‰) (N-M)	Saldo migratori (‰) (I-E)
1931	23.563	27,43	17,27	10,15	39.582
1932	23.785	28,06	16,27	11,79	37.376
1933	24.009	27,69	16,36	11,32	24.927
1934	24.235	26,20	15,97	10,23	4.358
1935	24.463	25,47	15,65	9,82	-1.723

- Petita reducció de la natalitat i la mortalitat
- Augment global de població
- Procés de **concentració urbana**
- Dràstica **reducció de l'emigració exterior** (fronteres internacionals tancades degut a la CRISI ECONÒMICA 1929)
- La població continua vivint majoritàriament al camp

Indicadors demogràfics de Catalunya (1931-1935)

Any	Natalitat (‰)	Mortalitat (‰)	Creixement vegetatiu (‰)	Saldo migratori (‰)
1931-1935	17,74	14,28	3,46	49.885

Diferència entre el nombre de persones que **IMMIGREN** (entren) respecte de les que **EMIGREN** (surten). És positiu quan n'arriben més que no pas en marxen.

Economia

REPERCUSSIONS DE LA CRISI INTERNACIONAL

- **Crisi econòmica** marcada pel crack del 29 i que s'allargarà durant els anys 30.
- Descens de les exportacions (agrícoles i minerals) i descens de les inversions estrangeres.

VI

CÍTRICS

OLI D'OLIVA

PIRITES

MINERAL DE FERRO

Tot i això el descens en exportacions es nota menys degut a la **depreciació de la pesseta** (la reducció de preus espanyols millora la competitivitat en exportacions)

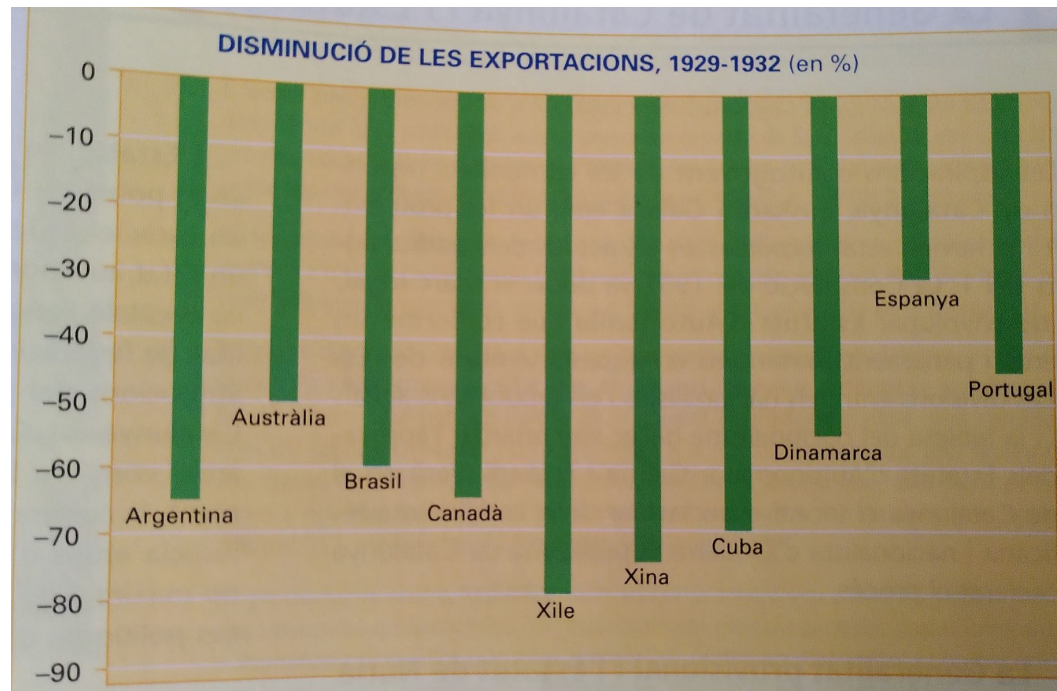

LA PESETA, DEVALUADA EN UN DIEZ POR CIENTO

Ministro de Hacienda: «La medida se inserta en el marco de una política realista y de austeridad»

“ECONOMIA TANCADA”

- La gran **depreciació de la pesseta** en el moment d'esclatar i agreujar-se la crisi mundial evità la caiguda dels preus a Espanya va fer que la depressió no fos tan gran.
- Tenim una **economia completa i tancada** (sense massa intercanvis amb l'exterior), i amb poca industrialització van facilitar que la **crisi fos més superficial** que en altres països.
- “Els nostres problemes econòmics incubats en una fase d'artificial prosperitat de la Dictadura, afegits als canvis de règim polític i a les tendències revolucionàries expliquen algunes característiques netament espanyoles del ritme econòmic al país”* (Banc d'Espanya)

Font: Triantis, S.G: Cyclical changes in trade Balance of Countries Exporting Primary Products, 1927-1933, 1967.

DIFICULTATS INTERNES DE L'ECONOMIA

- Efecte immediat del 14 d'abril: **desconfiança empresarial** dels grup més poderosos envers el règim republicà (es retiren més del 10% dels dipòsits bancaris). La inversió privada s'ensorra fins el bienni conservador.

Dificultats Econòmiques
tradicionals

Dificultats Econòmiques derivades de la
desconfiança empresarial

atur agrícola, repartiment desigual de la terra, escassa competitivitat internacional...

- També descontenten les **mesures socials**: augment salarial i disminució d'hores de treball.

Pujada salarial

Efectes positius sobre
l'economia

Eleva la renda dels
treballadors

Augment de la
despesa

ATUR

La caiguda de l'emigració fa que l'**atur augmenti** (retorn emigrats)
ATUR entre el 30% i el 33%. Augment de la conflictivitat laboral

INTENSA CONFLICTIVITAT LABORAL

- La República viu una intensa conflictivitat social que manté una **tensió contínua entre treballadors i empresaris**.
- Hi ha molt desequilibri en la distribució de la renda.
- Les condicions laborals de molts treballadors continuen sent deplorables en molts casos.
- Hi ha una gran quantitat de **jornalers sense terres** (gran part d'Andalusia, Extremadura o Castella la Nova) o **arrendataris** (rabassaires catalans).
- Això explica la violència amb què s'enfronten als propietaris i les múltiples vagues.

VAGA SOCIAL REVOLUCIONÀRIA 1934

BIENNI REFORMISTA

La crisi és **menys important al sector industrial** (suficient consum intern). Inicialment el **tèxtil català** no nota la crisi i el sector agrícola apuja els sous per bones collites (1932-1934)

BIENNI CONSERVADOR

Durant el bienni 1934-1936 abaixen sous al camp i **la crisi s'escampa del camp al sector industrial**.

Societat i mentalitat

ESCOLARITZACIÓ

- Abans de la Segona República a Espanya encara hi ha un 33% d'**analfabetisme**. La meitat de la població infantil encara no estava escolaritzada (malgrat la Llei Moyano).
- Es creen noves escoles per reduir aquesta taxa.

CANVI DE ROL DE LA DONA A LA SOCIETAT

- Participació política femenina (sufragi universal)
- Nous drets: divorci o matrimoni civil

CONTEXT EUROPEU

- Malgrat tot, a Europa **el feixisme i el comunisme** desacrediten la llibertat i la sobirania popular i democràtica.

4.

EL BIENNI REFORMISTA

1931-1933

El govern constitucional (des.1931-nov.1933)

Niceto ALCALÁ-ZAMORA
(President de la República)

Manuel AZAÑA
(Cap de Govern)

Constitució de 1931

Múltiples reformes

Reformes socio-laborals

Reforma religiosa

Reforma autonòmica

Reforma agrària

Reforma militar

Reformes educatives

REFORMES SOCIOLABORALS

LARGO CABALLERO
Ministre de Treball

OBJECTIUS

- Millorar i dignificar les condicions laborals i la situació de la classe treballadora rural i urbana.
- Enfortir les organitzacions obreres per restablir el socialisme.

NOVA LEGISLACIÓ LABORAL

Llei de contractes de Treball: jornada laboral de 8 hores, contractes laborals per escrit

Llei de Jurats Mixtes: conciliació i arbitratge en desacords laborals de patrons i obrers

Llei d'Associacions Obreres: regular els sindicats

Llei de Termes Municipals: contractar primer els obrers de la zona

LÍNIA DEL TEMPS DELS DRETS LABORALS

LA LLEI DE REFORMA AGRÀRIA (1932)

Agricultura arcaica

- Endarreriment tècnic
- Baixa productivitat
- Mà d'obra barata
- Ineficient estructura de la propietat (50% latifundis)
- Absentisme dels propietaris

OBJECTIUS

- Modernització tècnica
- Posar fi al latifundisme
- Redistribuir la propietat mitjançant un assentament de pagesos
- Crear una classe mitjana rural

Llei de Bases de la Reforma Agrària

- **Confiscació de terres** sense indemnització o amb poca indemnització (terres mal cultivades, terres no regades...). **Llei de conreu forçós**.
- **Repartiment de les terres** a través de l'Institut de Reforma Agrària (IRA): en règim d'explotació col·lectiu o individual

A Catalunya s'impulsa la **Llei de Contractes de Conreu** (34) per substituir el contracte de rabassa morta i protegir els camperols.

RESULTATS

Poques expropiacions i escassos assentaments (només 4.000 pagesos de 60.000)

Fracàs: complexitat de la llei, exigü pressupost, lentitud d'aplicació (➡ insurreccions anarquistes)

Oposició dels grans propietaris ➡ enemics de la República

ESGLÉSIA I LAÏCISME

OBJECTIUS

- Secularitzar la societat
- Reduir la influència de l'Església sobre la societat espanyola

MESURES

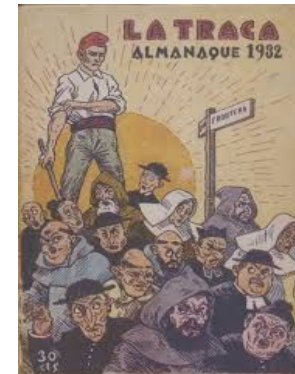
Llei del Divorci (1932)

Llei del Matrimoni Civil (1932)

Llei de Confessions i Congregacions religioses (1933): tancament de centres educatius religiosos, fi del manteniment del culte, expulsió dels jesuïtes i nacionalització dels seus béns...

RESULTATS

- Forta **polèmica** en un país amb una gran massa de població catòlica
- Rebuig del sector eclesiàstic (Cardenal Segura) ➡ pèrdua del suport dels grups conservadors i dretans
- **Anticlericalisme i violència a les esglésies** (vulneració dels drets civils, institucionals i educatius de l'església ja que es va instigar una espècie de persecució religiosa contra ella i els seus fidels)

CARDENAL SEGURA

LA REFORMA MILITAR

OBJECTIUS

- Modernitzar les institucions militars
- Desburocratitzar l'exèrcit
- Reduir el nombre excessiu d'oficials en la defensa del país
- Assegurar l'obediència de l'exèrcit al poder civil

MESURES

Llei de Retir de l'Oficialitat (1933): retirada voluntària o adhesió al règim (prejubilacions amb sou íntegre), tancament de l'acadèmia militar de Saragossa (dirigida per Franco), desaparició dels tribunals d'Honor (ascensos de la Dictadura), supressió d'alguns rangs tradicionals...

Guàrdia d'Assalt: força d'ordre públic fidel a la República

RESULTATS

- Oposició i **tensió amb els militars africanistes:** agressió a la tradició militar i al poder de l'exèrcit.
- Cop d'Estat (**Sanjurjada**, agost de 1932) ➡ fracàs (menys a Sevilla), però la lleialtat de l'exèrcit queda qüestionada.

LA REFORMA AUTONÒMICA

CATALUNYA

Abril 1931
PROCLAMACIÓ DE LA REPÚBLICA CATALANA

Aprovació d'un govern autònomic (**Generalitat**) i un Estatut d'autonomia (**Estatut de Núria**, 1932)

- Govern i parlament propis
- Competències en matèria econòmica, social, educativa i cultural
- Cooficialitat del català

Eleccions legislatives al Parlament Català

Victòria ERC
Macià, president (fins 1933 → Lluís Companys)

PAÍS BASC

PRIMER INTENT

Juny 1931 (PNB + carlins)
Estatut d'Estella (projecte)
d'Estatut rebutjat per republicans
d'esquerres i socialistes)

SEGON INTENT

Octubre 1936 (Nacionalistes +
republicans + socialistes)

JOSÉ ANTONIO AGUIRRE
Primer lehendakari

GALÍCIA

Endarreriment de la posada en
marxa de l'autonomia

- Inexistència d'un partit
nacionalista fort
- Diferències entre els
republicans gallecs de
l'ORGA i els socialistes

Juny 1936 (Projecte d'Estatut)

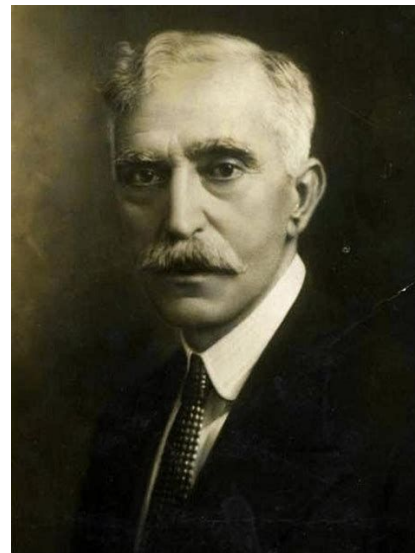

L'Autonomia de Catalunya

President República
Catalana

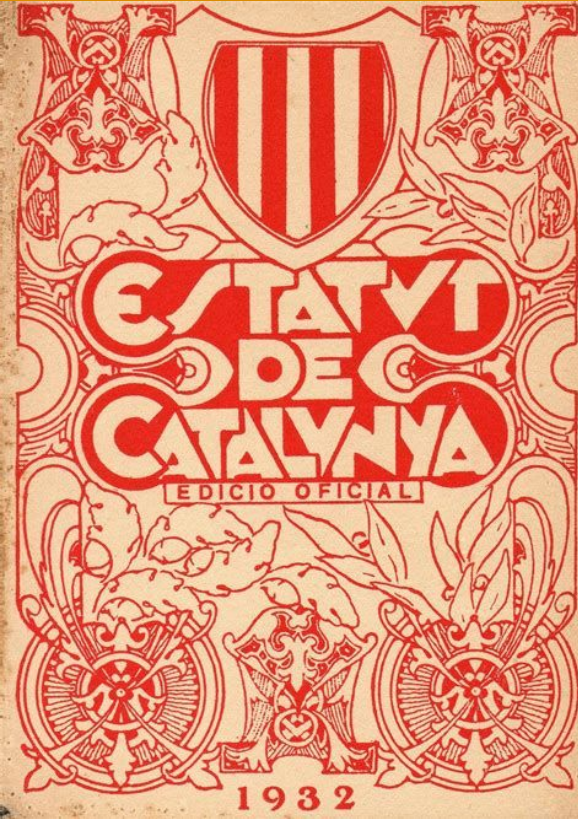

Francesc MACIÀ

- El govern de la República catalana dura **del 14 al 18 d'abril**. 3 ministres del govern provisional arriben a BCN i els nacionalistes catalans han de renunciar a la sobirania nacional i a l'Estat Federal.
- Catalunya obté però:
 - Un règim provisional d'autogovern
 - La Generalitat de Catalunya (21 d'abril)
 - El compromís de redactar i aprovar un Estatut d'Autonomia
- Representants dels ajuntaments catalans es reuneixen a **Núria** per redactar l'avantprojecte de l'**Estatut d'Autonomia de Catalunya**, que és aprovat massivament en un referèndum a l'agost de 1931.

L'Estatut d'Autonomia

Estatut de Núria (aprovat a les Corts el setembre 1932)

- 1.- Proclama el **dret de Catalunya a l'autodeterminació**
- 2.- Defensa l'estructura de l'Estat Espanyol com a **federació** de tots els pobles hispànics.
- 3.- Defineix el Principat com un **Estat autònom dins la República Espanyola**.
 - Recull la possibilitat d'agregar nous territoris, defensa de la llengua catalana, el control de l'ensenyament...

INCOMPATIBILITAT amb la Constitució republicana. República com a **estat integral** compatible amb l'autonomia de municipis i regions. Per tant, l'aprovació de l'Estatut l'havien de fer les Corts espanyoles.

- El 6 de maig de 1932 es comença la discussió de l'Estatut a les Corts Espanyoles.
- Tramitació intencionadament lenta.
- **Campanya anticatalanista** a la premsa i al carrer.

Intent de cop d'Estat (1932)

SANJURJO

- Cop d'Estat motivat per l'oposició a l'Estatut
- El **vot republicà s'aplega al voltant de l'Estatut**
- Azaña fa un discurs defensant-lo

Aprovació de l'Estatut (molt retallat)

Setembre 1932

Classe obrera a Catalunya

- La classe obrera catalana votava majoritàriament ERC però s'organitzava sindicalment a través de la CNT.

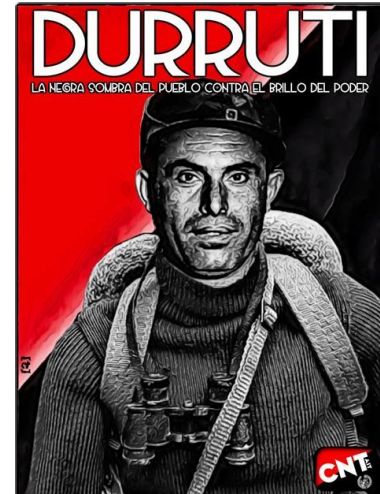
Anarcosindicalistes

Anarquistes dins la FAI

- Uns volen combinar l'estratègia revolucionària amb la defensa dels interessos concrets i quotidians de la classe obrera i **veuen la República i l'autonomia de manera positiva** (anarcosindicalistes)
- Els altres veuen el sistema republicà com una continuació del sistema monàrquic que cal **desestabilitzar** per implantar la societat anarquista (FAI). Veuen una "República burgesa"

LA PROMOCIÓ DE L'ENSENYAMENT I LA CULTURA

OBJECTIUS

- Impulsar l'educació
- Posar fi al monopoli educatiu de l'església (tancament escoles catòliques)
- Estendre l'alfabetisme
- Millorar el nivell cultural de la societat

MESURES

- Reconeixement de l'educació gratuïta, obligatòria i laica
- Construcció d'escoles unificades de primària
- Millorar la contractació i la formació dels mestres
- Augmentar el pressupost educatiu (+50%)
- Impuls de les **Missions Pedagògiques** i les **Cases de Cultura**

RESULTATS

- Un dels principals èxits de la república
- PERÒ... l'anul·lació de la llibertat d'ensenyament va ser un fre a la llibertat d'elecció

Resum de mesures del govern reformista

REFORMES SOCIOLABORALS

- Es decreta la jornada de 8h
- Regulació dels sindicats

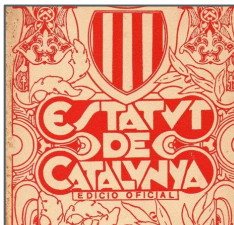
REFORMA MILITAR

- Prejubilacions amb sou íntegre
- Possibilitat de sortida pels no republicans
- Creació de la guàrdia d'assalt

REFORMA AGRÀRIA

- Prioritat de feina als jornalers del territori.
- Obligació de cultiu del 100% de les terres o usdefruit dels treballadors.

REFORMA AUTONÒMICA

- Generalitat i Estatut d'autonomia de Núria a Catalunya
- Estatut d'autonomia al País Basc (amb el primer Lehendakari)

REFORMA RELIGIOSA

- Tancament d'escoles religioses
- Assalt i crema d'esglésies i convents
- Expulsió dels jesuïtes

Molts catòlics republicans estan desubicats

REFORMA EDUCATIVA

- Creació de 6750 escoles
- Augment del sou dels mestres
- Establiment d'una xarxa de biblioteques.

El balanç de les reformes

1. Procediment democràtic

Les reformes van ser molt saludables però no haurien d'haver impedit el **respecte pels drets** i pel procediment democràtic.

2. Aplicació de les reformes

El país tenia necessitat d'una transformació modernitzadora mitjançant reformes però orientades al **benefici comú**. Algunes reformes es van aplicar de manera injusta o caòtica.

3. Volum de reformes

El volum de reformes va ser molt alt: eren **massa profundes** per a ser aplicades en poc temps, es va sobrecarregar el sistema.

LA CRISI DE LA COALICIÓ D'ESQUERRES: Els anarquistes i el problema de l'ordre públic

CNT - FAI

- Establir l'anarquisme llibertari per mitjà de l'**acció directa** (actes subversius i terroristes), la vaga general i la insurrecció.
- Intensa agitació social i greus alteracions d'ordre públic: **ocupacions de terres** i aixecaments pagesos descontents per la lentitud de la reforma agrària. Agitació al camp andalús.

- ➔ **Finals 1931:** Castilloblanco (Badajoz) i Arnedo (Logronyo) ➔ dura repressió per part de la Guàrdia Civil.
- ➔ **1932-1933: aixecaments anarquistes de l'Alt Llobregat** (conca minera) i de **Casas Viejas** (Cadis) ➔ dura repressió per part de la Guàrdia Civil i de la Guàrdia d'Assalt ➔ minà la credibilitat del Govern i va contribuir a la seva caiguda.

AIXECAMENTS ANARQUISTES A L'ALT LLOBREGAT

ELS FETS DE CASAS VIEJAS

LA CRISI DE LA COALICIÓ D'ESQUERRES: Reorganització i reacció de la dreta

Dreta monàrquica radicalment antirepublicana: Comunión Tradicionalista (carlins), Renovación Española (monàrquics) ➡ enderrocar la República per mitjà d'una conspiració

➡ Agost 1932 (Cop d'estat de Sanjurjo)

Dreta catòlica "hostil" a la República ➡ enderrocar la República per via pacífica

➡ Febrer de 1932: Confederación Española de Derechas Autónomas (CEDA)

- Religió, família, ordre, propietat
- Monàrquic o republicà?
- Partit de masses

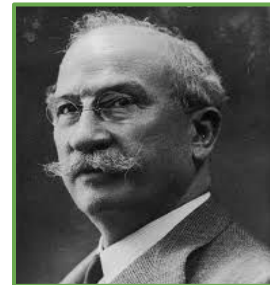

LA CRISI DE LA COALICIÓ D'ESQUERRES: La crisi de la coalició republicano socialista

ALCALÁ-ZAMORA i AZAÑA

1. **Fisures en la coalició:** p.e malestar del president de la República (Alcalá-Zamora) amb el Govern d'Azaña i la seva legislació en matèria religiosa.
2. **Debat al PSOE:** continuar o no amb la col·laboració dels republicans en el Govern (Largo Caballero defensa postures revolucionàries contràries)
3. **Avanç substancial dels radicals i de la CEDA** en les eleccions municipals d'abril

Alcalá-Zamora força la dimissió d'Azaña, que és substituït per Lerroux

No rep el suport de la coalició

Dissolució de les Corts

Eleccions novembre 1933

5.

EL BIENNI CONSERVADOR

1933-1936

La dreta al poder

Durant el Bienni Reformista la dreta espanyola té temps de reorganitzar-se en dos grans grups:

ANTIREPUBLICANS

Monàrquics
(Renovación
Española)

Carlins
(Comunión
Tradicionalista)

Feixistes (JONS)
Juntas de Ofensiva
Nacional Sindicalista

Falange
Española
(1933)

J.A. PRIMO DE RIVERA

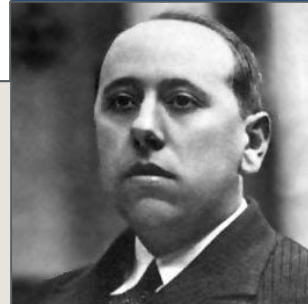

“REPUBLICANS”

Confederación Española de Derechas Autónomas (CEDA)

Programa polític:

- Revisar la Constitució
- Supressió de la reforma agrària
- Amnistia als delictes polítics (Sanjurjo)

GIL ROBLES

INTENSA CAMPANYA ELECTORAL (1933)

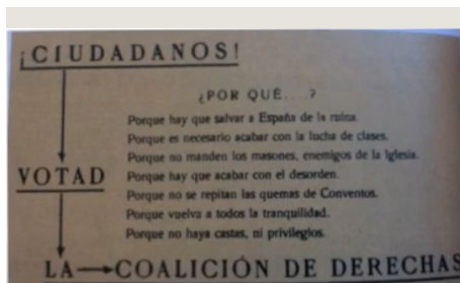
Eleccions GENERALS
novembre 1933

Novetats

- Nova llei electoral que afavoria la formació d'**àmplies aliances electorals**
- Dret de vot de les **dones**

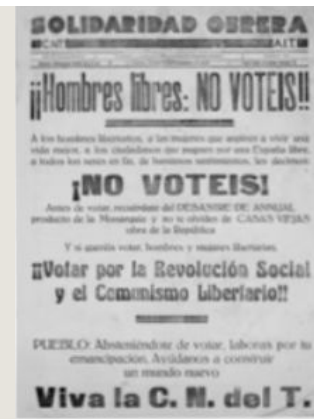

L'ala radical dels socialistes (Largo Caballero) té un discurs rupturista amb els republicans

La CEDA mobilitza els seus votants en defensa de l'ordre i la religió

1933: Fundació de la Falange Española

La **CNT** i la **FAI** fan una campanya contra la coalició d'esquerres i a favor de l'abstenció, promentent revolució social en cas de victòria

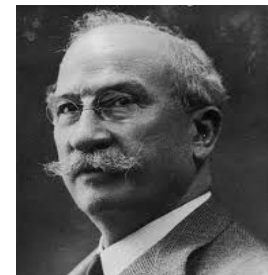
LES ELECCIONS DE 1933 I EL CANVI DE GOVERN

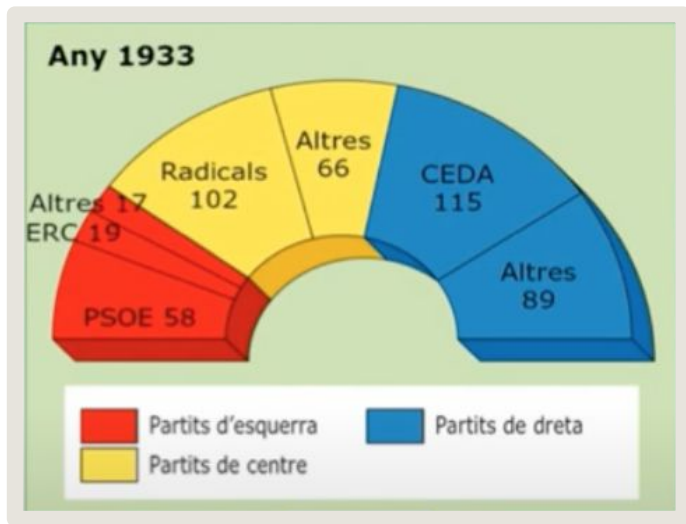
Eleccions GENERALS
novembre 1933

- Triomf de la dreta, la CEDA i el Partit Radical
- Govern presidit per **Lerroux** amb el suport de Gil Robles

A. LERROUX

Els resultats mostren un desplaçament de l'electorat a la dreta i posicions més conservadores

Per què?

1. Els partits de la nova dreta (CEDA, Renovación Española, carlins...) s'hi van presentar **units en una coalició**.
2. Els socialistes no van escoltar la recomanació del seu dirigent (Indalecio Prieto) de reeditar l'aliança amb els republicans i s'hi van presentar **dividits**.

RESULTAT

Un Parlament molt fragmentat (+20 partits) i polaritzat:

- Els que qüestionaven la República
- Els fundadors de la II República

ELS GOVERNS DE CENTREDRETA

Catalunya

Guanya una coalició encapçalada per la Lliga

Macià > Lluís Companys

OBJECTIU

Desfer l'obra reformista del bienni anterior (el concepte de República era patrimonial i no s'acceptava que s'adoptessin polítiques diferents a les dels partits escollits)

REFORMA AGRÀRIA

- Devolució de terres als grans terratinents
- Anul·lació de la cessió de terres mal conreades als pagesos
- Reducció dels salaris

REFORMA AUTONÒMICA

- Paralització de l'estatut basc
- Conflicte de competències entre la Generalitat de Catalunya i el Tribunal de Garanties Constitucionals

REFORMA RELIGIOSA

- Aprovació del pressupost al culte i al clero
- Continuació dels col·legis catòlics

REFORMA MILITAR

- Amnistia per als revoltats amb Sanjurjo el 1932

LA RADICALITZACIÓ OBRERA

Davant el
tomb dretà

- Radicalització del partits d'esquerra i sindicats
- Augment de la conflictivitat social

*S'agreuja com a
conseqüència de...*

Entrada de 3 ministres de la CEDA
(4 d'octubre 1934)

Por pel gir cap el feixisme

*Els partits d'esquerra identifiquen
CEDA amb el feixisme*

Sectors del PSOE i la UGT preparen una
insurrecció armada i una vaga general.

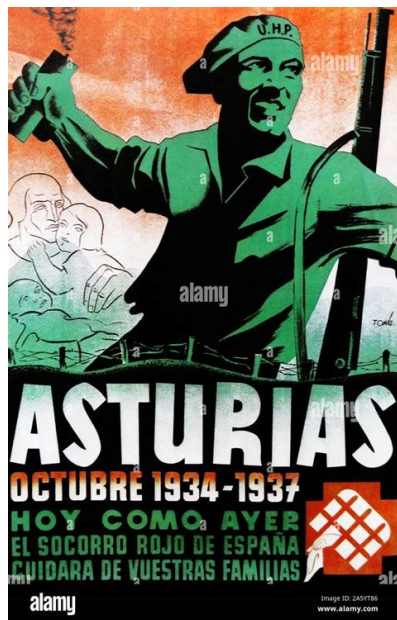

Ind. PRIETO i Fco. LARGO CABALLERO (PSOE)

A Europa: ascens de Hitler
(1933) i persecució de
socialistes a Àustria
(1934).

REVOLUCIÓ D'OCTUBRE DE 1934

LA REVOLUCIÓ D'OCTUBRE DE 1934

Cataluña y Asturias, focos de la Revolución de Octubre

► La Legión acaba con los insurgentes asturianos tras una cruenta lucha

La Generalitat ha sido restaurada por el Ejército después que el presidente Companys proclamara el Estado Catalán de la República Federal Española.

Insurrecció armada només
triomfà 2 setmanes a **Astúries**
(unitat obrera)

ASTÚRIES

- Els miners impulsen una autèntica revolució social: pujada de salaris, vacances pagades, jornada de 7 hores... La **CNT** hi dona suport.
- Declaració de l'**Estat de Guerra**
- La Legió de Franco s'encarrega de la **repressió** amb la Guàrdia Civil
- 1000 miners morts, 2000 ferits i 5000 detinguts

CATALUNYA

- **Lluís Companys** (ER) proclama la República Catalana (*l'Estat Català dins la República federal espanyola*): revolució + política que social (**6 octubre**).
- La seva crida no és recolzada per la població i l'endemà els membres del govern s'entreguen a l'exèrcit i són condemnats a **30 anys de presó**.

- Se suspèn l'Estatut d'Autonomia
- Azaña i Alcalá-Zamora són detinguts

La revolució d'octubre a Catalunya

ANTECEDENTS
(1932-1933)

INDÚSTRIA ➡ Aixecament anarquista de l'Alt Llobregat

CAMP ➡ Conflicte entre **rabassaires** i propietaris

La divisió social també té el seu reflex al Parlament

- De gener a octubre del 1934 la Lliga abandona la cambra catalana.
- Durant el 1934 el Parlament aprova nombroses lleis progressistes, p.e la **Llei de contractes de conreu**, per impedir que els rabassaires fossin expulsats de les terres que conreaven i finalment en fossin els propietaris.

- La Lliga va intentar bloquejar aquesta llei.

L'OBRA DE LA GENERALITAT DE CATALUNYA

1. **Dependència financera** del govern de Madrid.
2. Traspassos de serveis regits per una **desconfiança mútua**.
 - Serveis d'ordre públic: Guàrdia Civil i Guàrdia d'Assalt subordinada a la conselleria de Governació. La **Generalitat controlava totes les forces de Seguretat de Catalunya**.
 - Serveis de justícia: desapareixen els governs civils.
3. El 1934, amb CEDA, es paralitzen els traspassos de serveis.

ECONOMIA → Prevenir l'atur i conciliar empresaris i treballadors

Servei d'Estadística, Institut d'Investigacions econòmiques, cooperatives, Institut contra l'Atur Forçós, serveis d'assistència i Previsió social...

SANITAT

Campanyes vacunació, reorganització de l'atenció primària, nous hospitals...

ENSENYAMENT

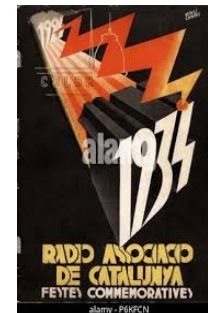
Coeducació, escoles i ensenyament secundari i professional, formació als mestres i millora condicions laborals, colònies d'estiu...

CULTURA

Noves biblioteques, promoció Llengua i del teatre, 27 diaris en català, unificació ort. Pompeu Fabra

IGUALTAT

Dret matrimonial, divorci. Equiparació jurídica.

LA DESCOMPOSICIÓ POLÍTICA

Revolució
Octubre 1934

Crisi del govern
radical-centrista

Lerroux accedeix a formar un nou govern el
1935 amb **majoria cedista**

Crisi en el Partit Radical

- Escàndols de corrupció de l'**estraperlo** (casinos trucats)
- Afer Nombela (malversació)

GIL ROBLES

Gil Robles creu que ara sí que
pot arribar al poder en solitari

Alcalá-Zamora no li lliura el poder i,
entre rumors de cop d'Estat,
dissol les Corts.

Convocatòria de noves eleccions pel 16 de febrer de 1936

- ❖ S'accelera la rectificació de les reformes republicanes.
- ❖ El Partit Radical se sotmet a les exigències de la CEDA

1. Es desfan les reformes socials i laborals.
2. Gil Robles (ministre de Guerra) nomena **comandaments militars de dubtosa fidelitat a la República.**
 - Franco: cap de l'Estat Major
 - General Mola: exèrcit Marroc
3. Es planteja una **reforma constitucional** per revisar la política religiosa

Unitat 7 (p.207)

Unitat 8 (p.220)

6.

EL FRONT POPULAR

1936

Les eleccions de 1936

- Després de la **crisi de 1934** els governs de centre-dreta estan molt erosionats.

Repressió

- Més de 30.000 persones empresonades
- Judicis diaris
- Prohibicions de premsa socialista i comunista

Polítiques impopulars (1935)

- Llei agrària (desfeia l'anterior)
- Bloqueig de l'Estatut d'Autonomia Basc
- Nomenaments de militars contraris a la democràcia (com Franco)

Dimissió LERROUX (1935)

ESCÀNDOL CORRUPCIÓ DE L'ESTRAPERLO

- El president de la República dissol les Corts i convoca **eleccions pel febrer de 1936.**

LA POLARITZACIÓ ELECTORAL

Eleccions febrer de 1936

Victòria molt ajustada del Front Popular

- *Republicans reformistes*
- *PSOE*
- *Comunistes*

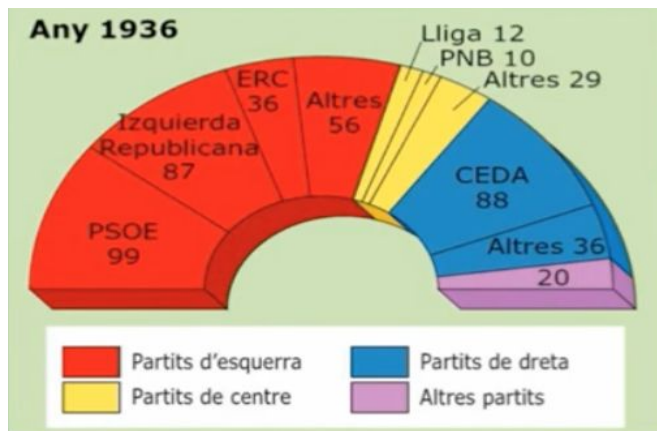
L'esquerra es presenta unida en el **Front Popular**. Defensen la concessió d'una amnistia per als empresonats de la revolució d'octubre de 1934 i la recuperació de la política reformista del primer bienni.

Les **candidatures antimarxistes** centredretanes constituïdes per la CEDA, monàrquics i tradicionalistes (Bloc Nacional), juntament amb els radicals i la Lliga Catalana **no fan una candidatura única** ni redacten un programa electoral consensuat.

ESPAÑA ES DIVIDEIX EN DOS BLOCS ANTAGÒNICS

ELS RESULTATS ELECTORALS DEL FEBRER DE 1936

DRETES: zones rurals de Castella, Aragó, Navarra...

ESQUERRES: zones urbanes, Extremadura, Astúries i litoral mediterrani.

Govern format exclusivament per republicans (Izquierda Republicana i Unión Republicana) amb el suport parlamentari de la resta de partits.

Victòria molt ajustada del Front Popular en el nombre de vot (48%), però la Llei electoral li atorgà una àmplia majoria en les Corts (278 diputats)

Alcalá-Zamora encarrega a **Azaña** la formació del Govern, compost només per republicans d'esquerra, ja que els socialistes van rebutjar integrar-se en un govern de coalició amb els republicans.

LA CAMPANYA ELECTORAL A CATALUNYA

FRONT D'ESQUERRES (al voltant d'ERC)

FRONT CATALÀ D'ORDRE (al voltant de la Lliga)

El **Front Popular** restaura l'Estatut d'Autonomia i la Generalitat (Companys)

L'ETAPA DEL FRONT POPULAR

OBJECTIUS (reactivar el programa reformista)

Crisi de govern

- Amnistia per 30.000 presos polítics (p.e Companys)
- Readmissió dels treballadors acomiadats arran dels fets de 1934
- Restabliment de la Generalitat Catalana i del seu Estatut
- Inici de les negociacions per aprovar els estatuts Basc i Gal·lec
- Ocupacions de terres i col·lectivititzacions
- Mobilitzacions populars
- Reaccions anticlericals: incendis d'esglésies

REACCIÓ DE LES DRETES: Rebuig absolut

- Els propietaris de terres s'oposen a les mesures del Govern
- Alguns empresaris expatrien capitals
- L'Església comença noves campanyes contra la República

Les Corts destitueixen Alcalá-Zamora, que se substitueix per **Azaña**. S' intenta crear un govern de coalició presidit per Indalecio Prieto però no s'arriba a un acord i se'n forma un amb republicans d'esquerrres exclusivament, presidit per Santiago **Casares Quiroga**.

LA PREPARACIÓ DEL COP D'ESTAT

FACTORS que influeixen en la preparació del cop d'Estat

1. L'augment del **clima de violència social**: accions violentes per part dels grups d'extrema dreta però també per part dels més radicals de l'esquerra.
2. El paper actiu dels **falangistes** de José Antonio Primo de Rivera
3. Actuacions d'estil feixista: *"la dialèctica dels punys i les pistoles"*
4. Enfrontaments armats entre la **Guàrdia d'Assalt** i els obrers

La preparació del cop d'Estat comença **ABANS** del triomf electoral del Front Popular

Por a una
revolució bolxevic

Militars
d'extrema dreta +
Unión Militar

Conspiració
militar contra la
República

Desplaçament dels generals
"sospitosos de colpisme":
Franco a Canàries, **Mola** a
Navarra i **Goded** a Balears

El govern intenta desarticular la trama colpista

LA PREPARACIÓ DEL COP D'ESTAT

COORDINACIÓ per a un pronunciament simultani

El cop s'endarrereix
per...

- La indecisió de Franco per aixecar-se a les Canàries
- Les reticències dels requetés carlins

L'Alçament militar s'inicia el 17 de juliol al Protectorat del Marroc i el 18 de juliol a la resta d'Espanya

- ➔ Líder/comandament: **José Sanjurjo** (exiliat a Portugal)
- ➔ Organitzador: **general Mola** "el Director" ➔ fixa la data cap a mitjans de juliol
- ➔ Braç armat: la Legió de Franco + milícies armades de la Falange Espanyola i les JONS + UME (Unión Militar Española)
- ➔ Recolzament polític: tradicionalistes, falangistes, catòlics i monàrquics alfonssins
- ➔ Suport internacional: Alemanya i Itàlia
- ➔ Finançament econòmic: Joan March
- ➔ Model d'estat previst per Mola: dictadura militar

PERÒ el 12 i 13 de juliol...

- Els feixistes assassinen al **tinent Castillo**, un guàrdia d'assalt
- **José Calvo Sotelo** (diputat líder de dretes) és assassinat a mans d'integrants de forces policials.

7.

EL PREÀMBUL DE LA GUERRA

Els governs del Front Popular

- Després de les eleccions (febrer 1936) Alcalá Zamora encarrega la formació de govern a **Manuel Azaña**, que comença a aplicar el programa del **Front Popular**.

- 1.- Reforma agrària
- 2.- Intensificació política educativa
- 3.- Amnistia dels presos polítics
- 4.- Restabliment de la Generalitat de Catalunya i aprovació dels estatuts d'autonomia del País Basc i Galícia.

- Alcalá Zamora és destituït de la presidència de la República (abril 1936) i el substitueix Manuel Azaña. Al govern hi entra Santiago **Casares Quiroga**.

Radicalització social i política

- A la dreta hi ha un **AUGMENT DE LA VIOLÈNCIA de la Falange i les JONS** tot i que no creix la militància.
- Persecució legal del partit i **empresonament de Primo de Rivera** per tinença il·lícita d'armes.

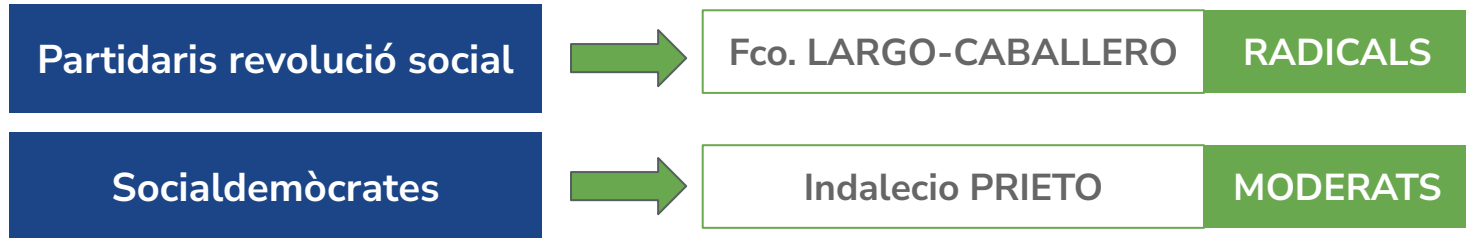
Entrenament d'escamots militars

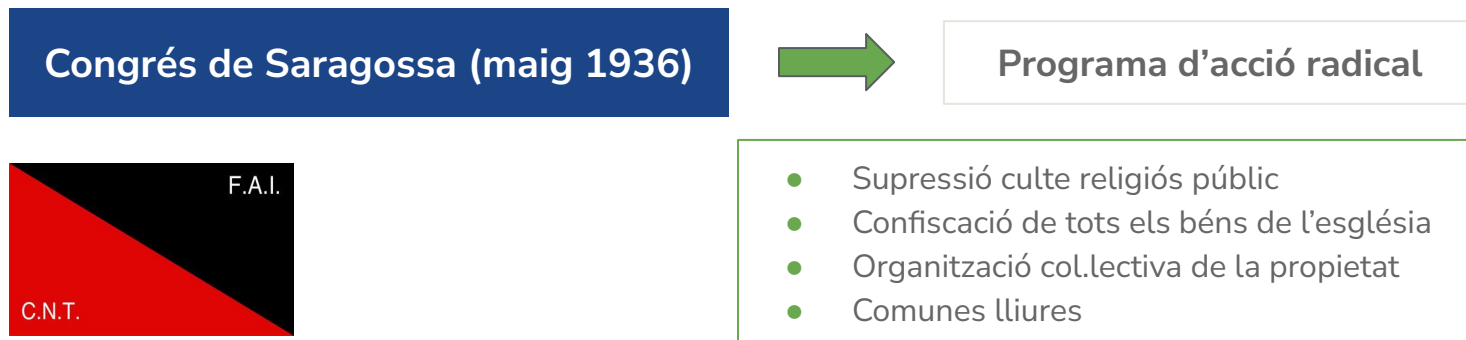
Falange i REQUETÉS

- A l'esquerra també hi ha una radicalització en determinats sectors del **PSOE** i en la **CNT**.

- A Catalunya es van fusionar els partits d'esquerrers en el **POUM** (BOC + Esquerra Comunista) i es va crear el **PSUC** (Partit Socialista Unificat de Catalunya)

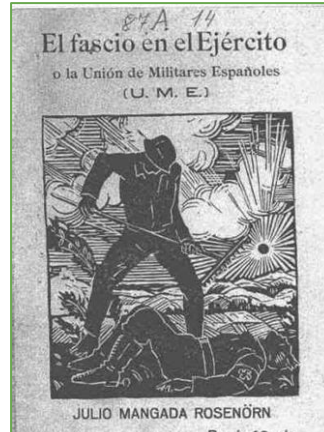
Divisió de l'exèrcit

- Durant la crisi de 1930 la **radicalització de la societat europea** va ser similar PERÒ no va esclatar cap altra Guerra Civil.

Divisió de l'exèrcit espanyol

Creació d'associacions clandestines

Unión Militar Española (1932)

UMRA (1934)

Desordre públic

- **VIOLÈNCIA AL CAMP:** vagues i ocupació de terres (esp. a Extremadura i Andalusia) i **CONFLICTES LABORALS**
- **ATACS CONTRA L'ESGLÉSIA:** edificis eclesiàstics, crema de convents... per part d'esponanis
- **ATEMPTATS POLÍTICS** per grups extremistes de dreta o esquerra.

José del Castillo (12/06/1936)

Assassinat pels falangistes

Calvo Sotelo (13/06/1936)

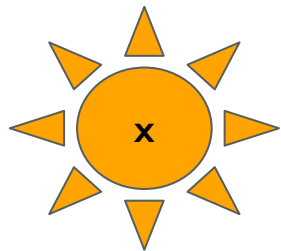

Assassinat per membres de la guàrdia d'assalt

La conspiració militar

- **1932 - COP D'ESTAT SANJURJO.** Des de la Proclamació de la República ja hi ha militars que conspiren en contra (la Sanjurjada).
- **1936 - NIT ELECTORAL.** Franco (cap de l'Estat Major) proposa la declaració de l'estat de guerra però el ministre de la Guerra i el director de la Guàrdia Civil s'hi neguen.
- El govern de la República és conscient del perill i envien a **Franco** a les Canàries i a **Goded** a Mallorca. No sospiten de **Mola** que s'entén amb els requetés.
- **1936 (Març).** Es comencen a tramitar diverses conspiracions en paral·lel. A partir de l'abril **Mola** prepara el cop que ha de ser ràpid i usant la violència que faci falta.
- **1936 (Abril).** El cop estava previst per finals de juliol però s'avança al 18 de juliol per l'impacte de l'assassinat de **Calvo Sotelo** (únic líder polític afí).
- Conspiració militar en connexió amb una trama civil (**Dragon Rapide**).

Ex 1.

Fonts històriques

*Selectivitat
2010-2025*

LA VANGUARDIA

BARCELONA

NOTAS GRÁFICAS

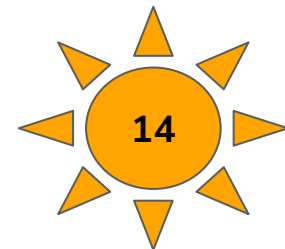
Viernes 17 de Abril de 1931

CUATRO PÁGINAS

LA PROCLAMACIÓN DE LA REPÚBLICA

Bella señorita paseando la bandera republicana, frente al Ayuntamiento. (Fot. Sagarra)

Text del peu de fotografia: «Bella señorita paseando la bandera republicana, frente al Ayuntamiento. (Fot. Sagarra)».

FONT: *La Vanguardia* [Barcelona] (17 abril 1931).

PAU Juny 2023

Decret del 22 d'abril de 1931

La Revolución de Abril, que por voluntad del pueblo ha instaurado la República en España, extingue el juramento de obediencia y fidelidad que las fuerzas armadas de la Nación habían prestado a las instituciones hoy desaparecidas. No se entiende, en modo alguno, que las fuerzas de mar y tierra del país estaban ligadas en virtud de aquel juramento por un vínculo de adhesión a una dinastía o una persona. La misión del Ejército, dice el artículo 2.º de la Ley constitutiva, es sostener la independencia de la Patria.

[...] El Ejército es la Nación organizada para su propia defensa. Resulta, pues, evidente que tan solo en la República pueden llegar el Estado y sus servidores en armas a la identidad de propósitos, de estímulos y de disciplina, en que se sustenta la paz interior y en caso de agresión, la defensa eficaz de nuestro suelo. [...]

Fundado en estas consideraciones, y a propuesta del ministro de la Guerra, el Gobierno provisional de la República decreta:

Artículo 1.º Todos los generales en situación de actividad o reserva, y todos los jefes, oficiales y asimilados que no estén en la de retirados o separados del servicio habrán de prestar, en el plazo de cuatro días, contados desde el de la publicación de este decreto [...], solemne promesa de adhesión y fidelidad a la República.

Artículo 2.º El texto de la promesa se ajustará a la siguiente fórmula: «Prometo por mi honor servir bien y fielmente a la República, obedecer las leyes y defenderla con las armas».

Dado en Madrid a veintidós de abril de mil novecientos treinta y uno. / El presidente del Gobierno provisional de la República, Niceto Alcalá-Zamora y Torres. / El ministro de la Guerra, Manuel Azaña.

FONT: Decret del 22 d'abril de 1931 relatiu a la promesa de fidelitat a la República per l'Exèrcit. *Gaceta de Madrid* (nom antic del *Boletín Oficial del Estado*), núm. 113, 23 d'abril de 1931, p. 280-281.

Proclamació de la República Catalana

Catalans:

Interpretant els sentiments i els anhels del poble que ens acaba de donar el seu sufragi, proclamo la República Catalana com a Estat integrant de la Federació Ibèrica.

D'acord amb el president de la República Federal Espanyola senyor Niceto Alcalá Zamora, amb el qual hem ratificat els acords presos en el Pacte de Sant Sebastià, em faig càrrec provisionalment de les funcions de president del Govern de Catalunya, esperant que el poble espanyol i el català expressaran quina és en aquests moments llur voluntat.

En fer aquesta proclamació, amb el cor obert a totes les esperances, ens conjurem i demanem a tots els ciutadans de Catalunya que es conjurin amb nosaltres per fer-la prevaler pels mitjans que sigui, encara que calgués arribar al sacrifici de la pròpia vida. [...]

En proclamar la nostra República, fem arribar la nostra veu a tots els pobles d'Espanya i del món, demanant-los que espiritualment estiguin al nostre costat i enfront de la monarquia borbònica que hem abatut [...].

FONT: Discurs pronunciat per Francesc Macià a la plaça de Sant Jaume, de Barcelona, el 14 d'abril de 1931.

Constitució de la Segona República espanyola

ARTÍCULO PRIMERO

España es una República democrática de trabajadores de toda clase, que se organiza en régimen de Libertad y de Justicia.

Los poderes de todos sus órganos emanan del pueblo.

La República constituye un Estado integral, compatible con la autonomía de los Municipios y las Regiones.

La bandera de la República es roja, amarilla y morada.

[...]

ARTÍCULO TERCERO

El Estado español no tiene religión oficial.

FONT: Constitució de la República espanyola, 1931.

Constitució de la Segona República

Espanya, usant la seva sobirania, i representada per les Corts Constituents, decreta i sanciona aquesta Constitució: [...]

Article 1. Espanya és una República democràtica de treballadors de tota classe, que s'organitza en règim de Llibertat i de Justícia.

Els poders de tots els seus òrgans emanen del poble.

La República constitueix un Estat integral, compatible amb l'autonomia dels Municipis i les Regions.

La bandera de la República espanyola és vermella, groga i morada.

[...]

Article 3. L'Estat espanyol no té religió oficial.

FONT: Constitució de la República espanyola (9 desembre 1931).

Estatut d'autonomia de Catalunya del 1932

TÍTOL PRIMER

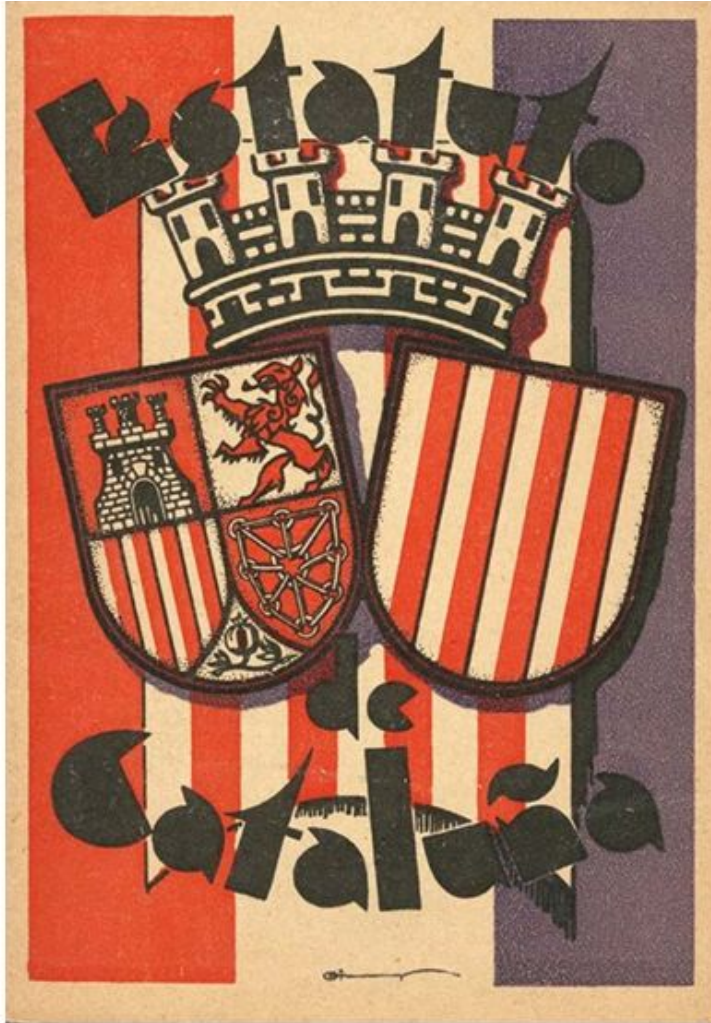
Disposicions generals

Article 1. Catalunya es constitueix en regió autònoma dintre de l'Estat espanyol, de conformitat amb la Constitució de la República i el present Estatut. El seu organisme representatiu és la Generalitat, i el seu territori, el que formen les províncies de Barcelona, Girona, Lleida i Tarragona en el moment de promulgar-se el present Estatut.

[...]

Article 8. En matèria d'ordre públic, d'acord amb el que està disposat en els números 4, 10 i 16 de l'article 14 de la Constitució, queden reservats a l'Estat tots els serveis de seguretat pública a Catalunya, sempre que siguin de caràcter extraregional o supraregional, la policia de fronteres, immigració, emigració, estrangeria i règim d'extradició i expulsió. Correspondran a la Generalitat tots els altres serveis de policia i ordre interiors de Catalunya.

FONT: *Gaceta de Madrid* (nom antic del *Boletín Oficial del Estado*), núm. 265, 21 de setembre de 1932.

Estatut d'autonomia de Catalunya del 1932.

Font: Edició castellana del text de l'Estatut del 1932
(autor de la coberta, Carlos Giner).

PAU Juny 2018

Presidència del Consell de Ministres.

El President de la República Espanyola.

A tots els qui la present vegin i entenguin, sapigueu:

Que les Corts han decretat i sancionat la següent

LLEI

Article 1. Catalunya es constitueix en regió autònoma dintre de l'Estat espanyol, de conformitat amb la Constitució de la República i el present Estatut. El seu organisme representatiu és la Generalitat, i el seu territori, el que formen les províncies de Barcelona, Girona, Lleida i Tarragona en el moment de promulgar-se el present Estatut.

Article 2. L'idioma català és, el mateix que el castellà, llengua oficial a Catalunya.

Per a les relacions oficials de Catalunya amb la resta d'Espanya, així com per a la comunicació entre les Autoritats de l'Estat i les de Catalunya, la llengua oficial serà el castellà.

Qualsevol disposició o resolució oficial dictada dintre de Catalunya haurà d'ésser publicada en ambdós idiomes. La notificació es farà també en aquesta forma si així ho sollicita la part interessada.

[...]

Article 8. En matèria d'ordre públic, d'acord amb el que està disposat en els números 4, 10 i 16 de l'article 14 de la Constitució, queden reservats a l'Estat tots els serveis de seguretat pública a Catalunya, sempre que siguin de caràcter extra-regional o supra-regional, la policia de fronteres, immigració, emigració, estrangeria i règim d'extradició i expulsió. Correspondran a la Generalitat tots els altres serveis de policia i ordre interiors de Catalunya.

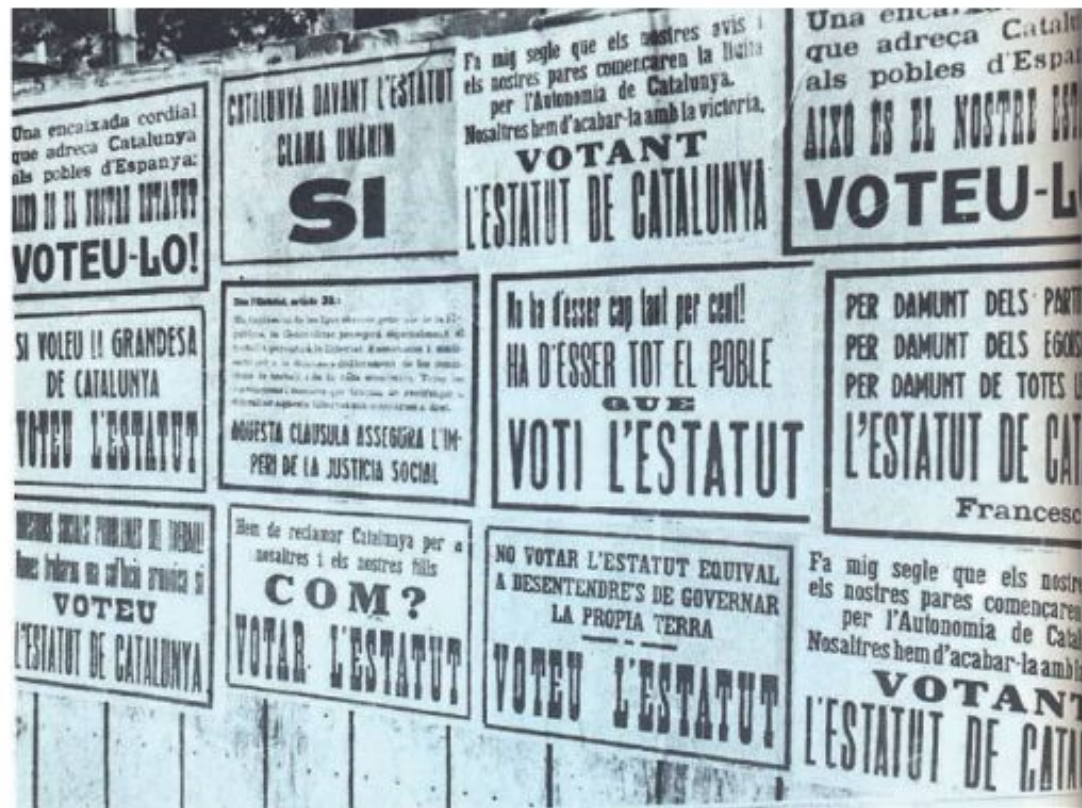
FONT: *Gaceta de Madrid* (nom antic del *Boletín Oficial del Estado*), núm. 265, 21 de setembre de 1932.

Manuel Azaña a Barcelona

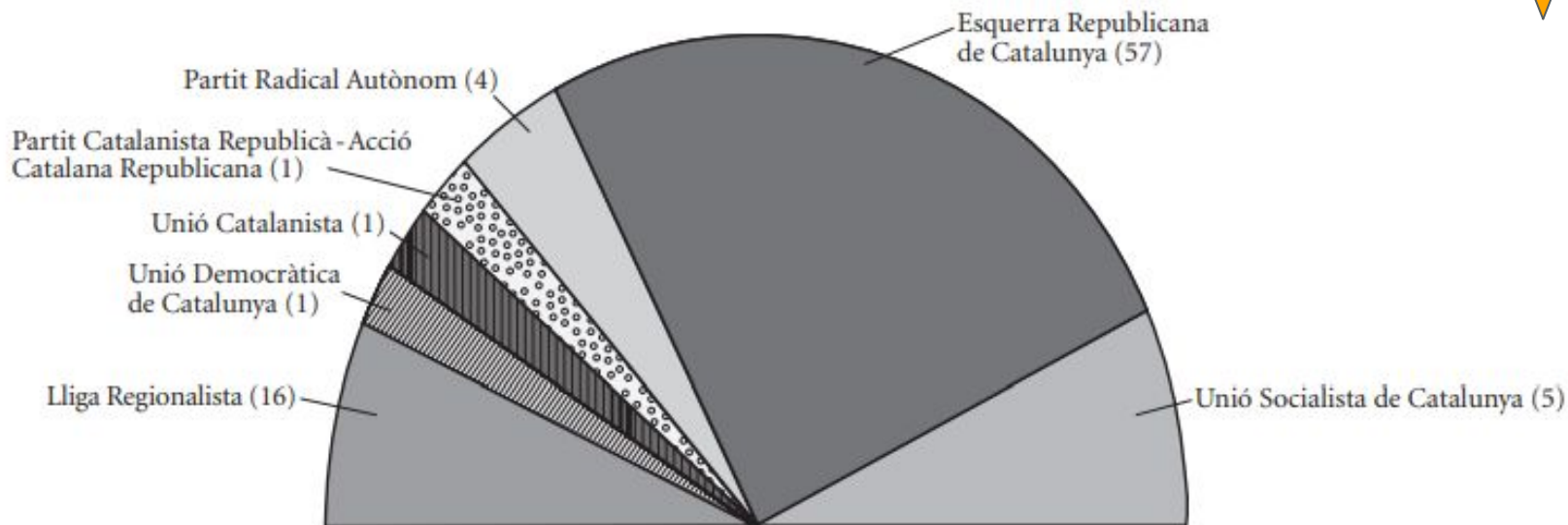
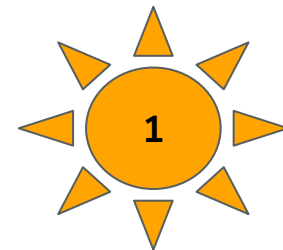
(FONT: Portada de la revista *Mundo Gráfico*
del 28 de setembre de 1932)

En el text del requadre de la portada hi diu: «La llegada del jefe del Gobierno a Barcelona. El presidente del Consejo [de Ministros], don Manuel Azaña, y el presidente de la Generalidad, don Francisco Maciá, asediados por los fotógrafos al subir en el auto presidencial que los trasladó de la estación al Palacio de la Generalidad, entre las aclamaciones del público.»

FONT: Propaganda del referèndum del 2 d'agost de 1931.
Edmon VALLÈS. *Història gràfica de la Catalunya autònoma*.
Vol. I. Barcelona: Edicions 62, 1977, p. 84.

*Escons obtinguts per les diferents candidatures en les eleccions
al Parlament de Catalunya del 1932*

FONT: Resultats de les eleccions al Parlament de Catalunya del 1932.

a. La dona durant la Segona República

«Yo sentía entonces los mismos deseos que ahora de intervenir activamente en la política y de redimir a la mujer. Pero aquel régimen [el de la Restauració] no me permitía llevar a cabo proyectos. Cuando la Constitución republicana declaró a la mujer igual al hombre, entonces decidí luchar [...].

¡Si supiera usted qué dura y qué trabajadora es la mujer del campo catalán! Cómo los hombres, labran, aran, cavan. Cómo los hombres arrancan a la tierra su corteza de piedras y malezas para plantar la vid. Saben vivir con muy poco y saben ahorrar. Sí: son sus iguales para el trabajo, para las obligaciones, ¡para todo! ¿Por qué no lo han de ser en sus derechos? No basta que se haya afirmado esto en una Constitución. Hay que decírselo, hay que enterarlas de esta buena nueva.»

PAU 2025_Sèrie 0

Declaracions de Natividad Yarza (primera alcaldessa de Catalunya) a la revista *Estampa*,
3-III-1934.

El vot de les dones a la Segona República

Cada uno habla en virtud de una experiencia y yo os hablo en nombre de la mía propia. Yo soy diputado por la provincia de Madrid; la he recorrido, no solo en cumplimiento de mi deber, sino por cariño, y muchas veces, siempre, he visto que a los actos públicos acudía una concurrencia femenina muy superior a la masculina, y he visto en los ojos de esas mujeres la esperanza de redención, he visto el deseo de ayudar a la República, he visto la pasión y la emoción que ponen en sus ideales. La mujer española espera hoy de la República la redención suya y la redención del hijo. No cometáis un error histórico que no tendréis nunca bastante tiempo para llorar; que no tendréis nunca bastante tiempo para llorar al dejar al margen de la República a la mujer, que representa una fuerza nueva, una fuerza joven; que ha sido simpatía y apoyo para los hombres que estaban en las cárceles; que ha sufrido en muchos casos como vosotros mismos, y que está anhelante, aplicándose a sí misma la frase de Humboldt, de que la única manera de madurarse para el ejercicio de la libertad y de hacerla accesible a todos, es caminar dentro de ella.

Señores diputados, he pronunciado mis últimas palabras en este debate. Perdonadme si os molesté, considerando que es mi convicción la que habla; que hablo como republicana, pero como republicana que ante un ideal lo defendería hasta la muerte; que pondría, como dije ayer, la cabeza y el corazón en el platillo de la balanza, de igual modo que Breno colocó su espada, para que se inclinara en favor del voto de la mujer, y que además sigo pensando, y no por vanidad, sino por íntima convicción, que nadie como yo sirve en estos momentos a la República española.

FONT: Discurs de la diputada Clara Campoamor de l'1 d'octubre de 1931. *Diario de Sesiones de las Cortes Constituyentes de la República Española*, núm. 48, p. 1354.

Els drets de les dones a Catalunya

Article 1r. La dona té la mateixa capacitat civil que l'home. [...]

Article 2n. El matrimoni no és causa modificativa de la capacitat d'obrar de la dona.

Article 3r. La llei no concedeix al marit autoritat sobre la muller, ni li atorga la seva representació.

Article 4t. Els cònjuges poden exercir professió, ofici, càrrec, comerç o indústria que no els impedeixi el compliment dels deures familiars i sense obligar l'altre cònjuge.

Article 5è. Cadascun dels cònjuges podrà, sense llicència de l'altre, adquirir per títol onerós o lucratiu, alienar o gravar els seus béns, comparèixer en judici, i, en general, contractar i obligar-se i realitzar tota mena d'actes jurídics.

Això no obstant, cap cònjuge no pot adoptar sense consentiment de l'altre.

FONT: Llei sobre la capacitat jurídica de la dona i dels cònjuges del 19 de juny de 1934. *Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya* (20 juny 1934).

AHORA
TODAS LAS MUJERES DE MADRID HAN IDO A VOTAR

La gran sorpresa de estas elecciones ha sido la asistencia con entusiasmo de todas las mujeres a votar. Desde las estudiantes a las señoras, que han sido transportadas por sus familiares, hasta las muchachas solteras, que llenan las calles con su entusiasmo propagando, sus colores de toda clase y condición han sido el elemento activo de la lucha electoral de ayer. En esta ocasión, las mujeres se han destacado.

En silencio y la calma. Desde las estudiantes hasta las señoras, de todas las edades, todas, han ido a votar.

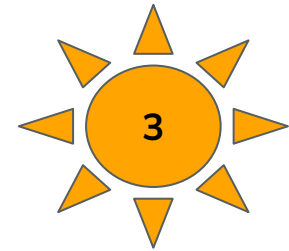
Y los grupos. También los grupos han votado. El reparto que el domingo ofrecían las calles de Madrid era de los que sólo se ven los días de fiesta, cuando salen todos.

Como una gran multitud de candidatas, las mujeres votaron con entusiasmo. ¿Qué día de fiesta, ¿verdad?

Elecciones del 19 de noviembre de 1933
FONT: *Ahora* [Madrid] (20 noviembre 1933).

PAU Setembre 2014

Exèrcit espanyol: nombre de generals, caps i oficials

	1931	1932
Generals	148	58
Coronels	345	128
Tinents coronels	1.002	352
Comandants	2.972	1.261
Capitans	4.629	2.665
Tinents	5.023	3.238
Alferes	858	130

FONT: Michael ALPERT. *La reforma militar de Azaña (1931-1933)*. Madrid: Siglo XXI, 1982, p. 171.

Persones a l'atur a Espanya (1932-1936)

	<i>Atur complet</i>	<i>Atur parcial</i>	<i>Total</i>	<i>Increment</i>
Gener 1932	—	—	389.000	—
Juny 1932	—	—	446.263	57.263
Desembre 1933	351.804	267.143	618.947	172.684
Desembre 1934	406.743	261.155	667.898	48.951
Desembre 1935	416.198	257.963	674.161	6.263
Juny 1936	—	—	801.322	127.161

FONT: R. TAMAMES. *La República. La era de Franco*. Madrid: Alianza, 1973, p. 118.

El problema agrari

La República venía realmente a dar forma a las aspiraciones que desde los comienzos del siglo trabajaban el espíritu público, a satisfacer las exigencias más urgentes del pueblo. [...] La sociedad española ofrecía los contrastes más violentos. En ciertos núcleos urbanos, un nivel de vida alto, adaptado a todos los usos de la civilización contemporánea, y a los pocos kilómetros, aldeas que parecen detenidas en el siglo XV. [...] Provincias del noroeste donde la tierra está desmenuzada en pedacitos que no bastan para mantener al cultivador; provincias del sur y del oeste, donde el propietario de 14.000 hectáreas detenta en una sola mano todo el territorio de un pueblo. [...] La República, como era su deber, acentuó la acción del Estado. Acción inaplazable en cuanto a los obreros campesinos. El paro [...] era enorme, crónico, en la explotación de la tierra. Cuantos conocen algo de la economía española saben que la explotación lucrativa de las grandes propiedades rurales se basaba en los jornales mínimos y en el paro periódico durante cuatro o cinco meses del año, en los cuales el bracero campesino no trabaja ni come.

FONT: Manuel AZAÑA. *Causas de la guerra de España*. Barcelona: Crítica, 1986, p. 23-27.

Llei de contractes de conreu del 1934

El president de la Generalitat de Catalunya fa notori a tots els ciutadans que el Parlament ha aprovat la següent

LLEI DE CONTRACTES DE CONREU

[...]

CAPÍTOL V

Dret d'adquisició

Article 43. El conreador de terres, a títol de contracte agrícola, té el dret d'adquisició del seu domini mitjançant l'abonament del seu valor al propietari i el compliment dels preceptes d'aquest capítol. [...]

Article 44. Per a l'exercici dels drets d'adquisició, és necessària la concurrència conjunta dels requisits següents:

Primer. Que es tracti de terra conreada en virtut de contracte d'explotació agrícola, regulat per aquesta llei.

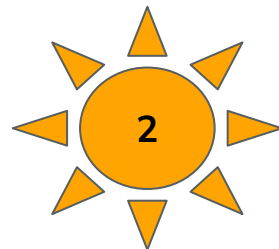
Segon. Que els dits contractes s'hagin mantingut per un període de més de divuit anys.

Tercer. Que la subsistència del conreu, base del dret d'adquisició, sigui pel treball directe del que vulgui fer ús d'aquest dret, o pel dels seus ascendents o descendents directes, germans, cònjuges o afillats de dret. [...]

Barcelona, 11 d'abril de 1934.

Lluís Companys

FONT: Llei de contractes de conreu. *Butlletí Oficial de la Generalitat de Catalunya*, núm. 102 (12 abril 1934), p. 229-236.

Decret de termes municipals

A fin de lograr la necesaria coordinación y eficacia de la acción del Estado con la de los Municipios para el remedio de la crisis de trabajo y ocupación de los obreros que se hallan en paro forzoso, y mientras tanto se organiza un Servicio oficial de Bolsas de Trabajo, a propuesta del Ministro de Trabajo y Previsión, y de acuerdo con el Gobierno provisional de la República, como Presidente de éste,

Vengo en decretar lo siguiente:

Art. 1.º En todos los trabajos agrícolas, los patronos vendrán obligados a emplear preferentemente a los braceros que sean vecinos del Municipio en que aquéllos hayan de realizarse.

Art. 2.º A los efectos de lo dispuesto en el artículo anterior, en los Municipios donde existan Delegaciones locales del Consejo de Trabajo, por la Secretaría de estos organismos se abrirá un registro en el que podrán inscribirse los obreros agrícolas que no tengan colocación. Donde no existan las indicadas Delegaciones, llevará dicho registro la Secretaría del Ayuntamiento respectivo, bajo la inspección del Alcalde y de un patrono y de un obrero designados por elección de las Asociaciones patronales y obreras, respectivamente, que existan legalmente constituidas en la localidad o, en defecto de ellas, por los patronos y los obreros no asociados.

Art. 3.º Dicho registro estará a disposición del público y en él podrán los patronos elegir a los obreros que hayan de emplear, teniendo en cuenta lo dispuesto en el artículo 1.º, y dejando nota en el registro de los obreros que contraten.

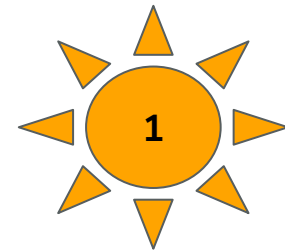
Art. 4.º Las infracciones de lo dispuesto en el artículo 1.º serán castigadas con multa de 25 pesetas y de 50 pesetas en caso de reincidencia, que serán impuestas por los Alcaldes.

Dado en Madrid a veintiocho de Abril de mil novecientos treinta y uno.

El Ministro de Trabajo y Previsión, Francisco Largo Caballero

PAU Juny 2021

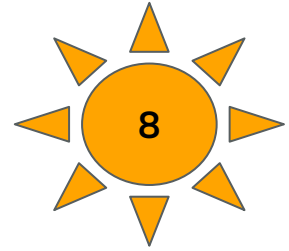
Els successos de Casas Viejas (Cadis, 10-12 de gener de 1933)

FONT: *La Vanguardia* (18 gener 1933).

PAU Setembre 2021

La revolució d'Astúries

Centre de la ciutat d'Oviedo, 15 d'octubre de 1934.
FONT: Autor desconegut.

PAU Setembre 2018

Proclama del president Companys del 6 d'octubre de 1934

Les forces monarquitzants i feixistes que d'un temps ençà pretenen de trair la República han aconseguit llur objectiu i han assaltat el poder. [...]

Els fets que s'han produït donen a tots els ciutadans la clara sensació que la República, en els seus fonamentals postulats democràtics, es troba en gravíssim perill.

Totes les forces autènticament republicanes d'Espanya i els sectors socials avançats, sense distinció ni excepció, s'han aixecat en armes contra l'audaç temptativa feixista.

La Catalunya liberal, democràtica i republicana no pot estar absent de la protesta que triomfa arreu del país, ni pot silenciar la seva veu de solidaritat amb els germans que, en les terres hispanes, lluiten fins a morir per la llibertat i pel dret. Catalunya enarbora la seva bandera i crida tothom al compliment del deure i a l'obediència absoluta al Govern de la Generalitat, que, des d'aquest moment, trenca tota relació amb les institucions falsejades.

En aquesta hora solemne, en nom del poble i del Parlament, el Govern que presideixo assumeix totes les facultats del poder a Catalunya, proclama l'Estat Català de la República Federal Espanyola, i en establir i fortificar la relació amb els dirigents de la protesta general contra el feixisme, els invita a establir a Catalunya el Govern Provisional de la República, que trobarà en el poble català el més poderós impuls de fraternitat en el comú anhel d'edificar una República Federal lliure i magnífica.

FONT: Jordi GALOFRÉ. *Documents de Catalunya: Recull de textos històrics*. Barcelona: Barcanova, 1990, p. 271-272.

Els Fets d'Octubre del 1934
FONT: Arxiu Aisa.

PAU Setembre 2014

Resultats a Catalunya de les eleccions al Congrés dels Diputats de la República del 16 de febrer de 1936

Circumscripció	<i>Front d'Esquerres de Catalunya</i>		<i>Front Català d'Ordre</i>	
	<i>Percentatge de vots</i>	<i>Diputats</i>	<i>Percentatge de vots</i>	<i>Diputats</i>
Barcelona (ciutat)	62,6	16	37,3	4
Barcelona (província)	60,9	11	39	3
Tarragona	57,2	5	42,4	2
Girona	57,6	5	42,3	2
Lleida	54	4	45	2
Total	58,9	41	41,1	13

FONT: Reelaboració a partir de les dades publicades a Manel RISQUES (dir.). *Història de la Catalunya contemporània*. Barcelona: Pòrtic, 1999, p. 305.

FONT: Cristóbal ARTECHE, 1936.

UN TRIUNFO INDISCUTIBLE DE LAS IZQUIERDAS

A RESERVA DE LO QUE ARROJEN EL JUEVES PROXIMO LOS ESCRUTINIOS OFICIALES, EL BLOQUE POPULAR CUENTA AL PARECER CON UNOS DOSCIENTOS CUARENTA DIPUTADOS LA C. E. D. A. LLEVARA AL PARLAMENTO UNOS CIENTO VEINTE DIPUTADOS EN CATALUNA TRIUNFO LA ESQUERRA POR UNA GRAN MAYORIA, Y EN MADRID, EL BLOQUE DE IZQUIERDAS

Se han quedado sin acta los señores Lerroux, Martínez de Velasco, Alvarez (don Melquiades) y Cambó

Habría que hacer constar en primer término al referirse a las elecciones del domingo, la normalidad absoluta que presidió en Madrid como en casi toda España, la emoción del sufragio.

Por lo que se refiere a la capital de la República, la tranquilidad fué completa en todas las distritos, y el orden público no sufrió más perturbaciones que aquellas que produjeron en las barriadas próximas algunas explosiones.

A primera hora de la mañana los jefes de la Intendencia general de Seguridad dieron cuenta al director, señor Santamaría, de la constitución de las mesas en todos los colegios de Madrid, sin que se registrara en ninguno incidente digno de mención.

Transcurrió toda la mañana con normalidad completa. Poco después del mediodía, la Comisaría de Chamberí comunicó que había sido detenida y puesta a disposición del Juzgado una mujer llamada Consuelo Tivadenstra García Ibáñez, por tratar de suplantar el voto en uno de los colegios de este distrito.

La Policía y la fuerza pública habían montado un minucioso servicio de vigilancia en los lugares más estrididos de Madrid y, en general, en toda la población. En cuanto a los colegios electorales, tal situación de silencio tenía a su servicio para garantizar el orden un agente de Policía, un guardia municipal y dos de Seguridad. Por otra parte, las recomendaciones que las autoridades gubernativas, de manera severa y enérgica, habían hecho al Cuerpo electoral para

LA ELECCION EN MADRID

BUENAVISTA

En las primeras horas de la mañana la lluvia copiosa que cayó hizo que los electores no asistieran a los Colegios en gran cantidad, como se esperaba. Poco después de las nueve dejó de llover y a las puertas de los Colegios se formaron grandes colas. Como se había prohibido votar las candidaturas, al respecto de la elección varió por completo en relación con el de años anteriores. Contribuyó también a ello el hecho de que casi todos los electores llevaban sus candidaturas preparadas de antemano.

La elección transcurrió con la mayor tranquilidad. Como datos curiosos apuntaremos que

en la sección 12, establecida en la calle de don-William de Navarra, nació la presidencia al ex subsecretario de la Gobernación don José Martínez Anido. Don Ángel Gascón y Guillarido y don Leopoldo Gascón de los Rios, dos secciones establecidas, respectivamente, en el grupo escolar Eduardo Benot y en la Casa de la Menéndez.

Entre las personalidades que acudieron a votar en este distrito recordamos las siguientes: don Santiago Alba, en la sección 54, don Antonio Gascón en la 55, los señores Blánchez Toca y García en la 36, don Miguel Maura en la 13; en la 18, Aurora Redondo, Valeriano León y la señorita Kent; en la 72 el doc-

tor Verdes Montenegro, y en la 57 el candidato señor Galimaga.

Los señores Juan de Tena y doctor Negro volaron en la 25, y en la 41 el señor Franchi Roca; en la 68 voló don Luis de Tapia, y en la 42 don Antonio de Hoyos. Don Manuel Aniba y su esposa volaron a las dos de la tarde en la sección número 10. Don José Ortega Gasset, en la sección establecida en la calle del Pinar, y don Manuel Becerra en el colegio de la calle de Diego de León, 26. Los señores Blánchez Román, Romanones y Marañón votaron, respectivamente, en el Palacio de Justicia, Escuela de Ingenieros y Ministerio de Industria y Comercio.

Toda la votación se hizo durante la mañana. Por la tarde fueron contadas las personas que acudieron a las urnas.

CENTRO

En las elecciones y una sección electorales de que consta el distrito del Centro, se constituyeron normalmente las Mesas entre ocho y ocho y cuatro de la mañana.

La votación transcurrió en medio de la normalidad más absoluta, sin que se registrara el menor incidente.

A las once de la mañana había votado más de la tercera parte de los electores. Aquellos que no lo habían hecho, emitieron su sufragio ordenadamente.

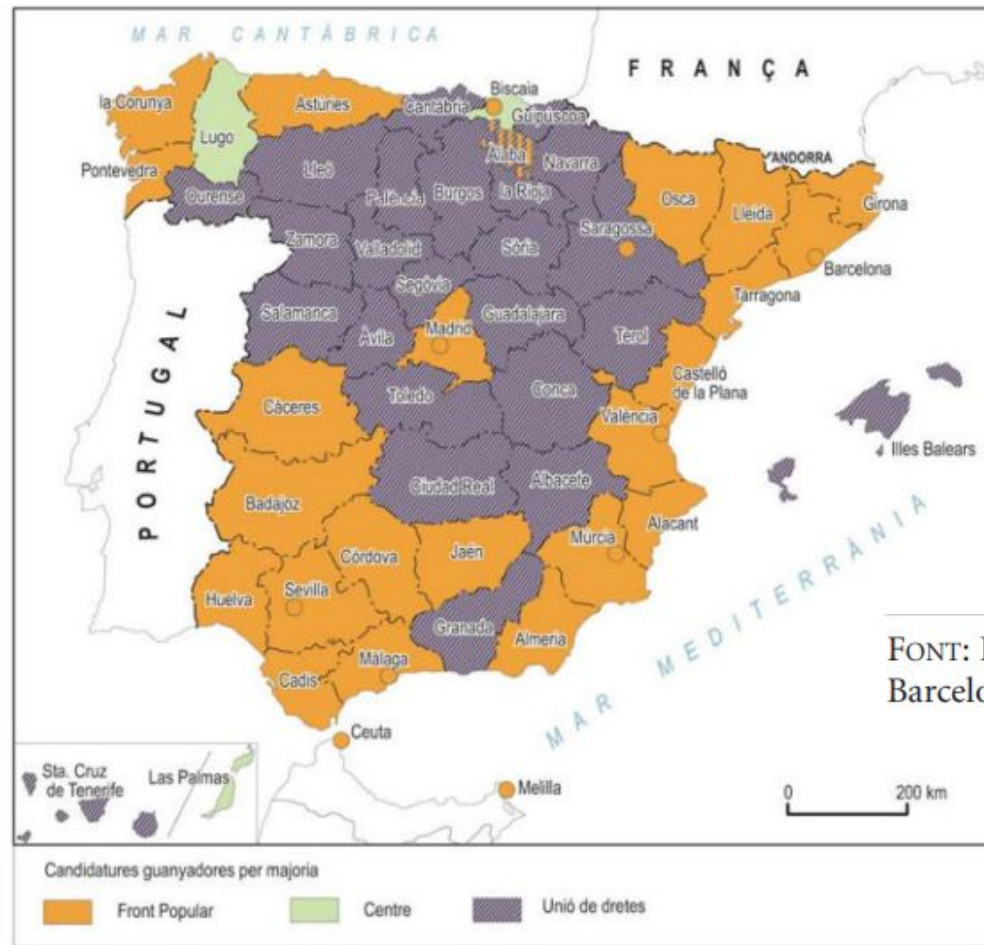
A las cuatro de la tarde comenzó el escrutinio en todas las secciones del distrito, operación que se realizó en abso-

EDITORIAL

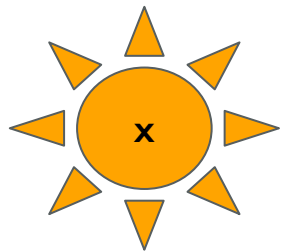
ESPAÑA, LANZADA A LA AVENTURA

Primeramente hay que destacar en la jornada electoral del domingo la tranquilidad con que se desarrolló la votación en toda la población civil que hace honor a un pueblo, tanto más cuanto que las elecciones se hacían sobre principios balcánicos que les prestaban sensación y pasión. Lo mismo que no pueda decirse otro tanto respecto del número de votantes. Más de un centenar de millares de votos se han nar-

Resultats electorals de febrer del 1936

FONT: Fernando GARCÍA DE CORTÁZAR. *Atlas de historia de España*.
Barcelona: Planeta, 2005, p. 478.

Ex 2.

Termes
històrics

Selectivitat 2025

TERMES HISTÒRIC SEGONA REPÚBLICA

Afer Nombela, Alcalá Zamora, Amnistia, Azaña, Calvo Sotelo, Cas estraperlo, Casas Viejas, Casares Quiroga, CEDA, Companys, Comunió Tradicionalista, Conflicte rabassaire, Corts constituents, Corts unicamerals, Descentralització, ERC, Estatut de Núria, Falange Española, Fets d'octubre 1934, Front català de l'ordre, Front d'esquerres, Front popular, Gil Robles, Govern provisional, Guàrdia d'assalt, Ibárruri, Insurrecció Alt Llobregat, IRA, JONS, Laïcitat, Largo Caballero, Lerroux, Llei Congregacions, Llei contractes de Conreu, Llei contractes de treball, Llei de treball forçós, Llei jurats mixtos, Llei Reforma Agrària, Llei retir oficialitat, Llei termes municipals, Lliga Catalana, Macià, ORGA, Pacte de Sant Sebastià, PCE, Plebiscit, JA Primo de Rivera, Renovación Española, Revolució Astúries, Sanjurjada, Trentistes

Context històric: Sou membre d'una delegació diplomàtica que vol elaborar un informe per al seu país sobre la Segona República espanyola. Responen a les qüestions següents triant la resposta que s'ajusti més bé al que escriuríeu.

4.1. El 12 d'abril de 1931 es van celebrar unes eleccions que van donar majoria republicana a l'Espanya urbana més que no pas a la rural. Aquestes eleccions van ser

- a) generals.
- b) municipals.
- c) comarcals.
- d) autonòmiques.

4.2. El 10 d'agost de 1932 es va produir un intent de cop d'estat contra el règim republicà que es va anomenar

- a) *La Tejerada.*
- b) *Legión y Honor.*
- c) *La Sanjurjada.*
- d) *La conspiració de Millán Astray.*

Context històric: Sou membre d'una delegació diplomàtica que vol elaborar un informe per al seu país sobre la Segona República espanyola. Responeu a les qüestions següents triant la resposta que s'ajusti més bé al que escriuríeu.

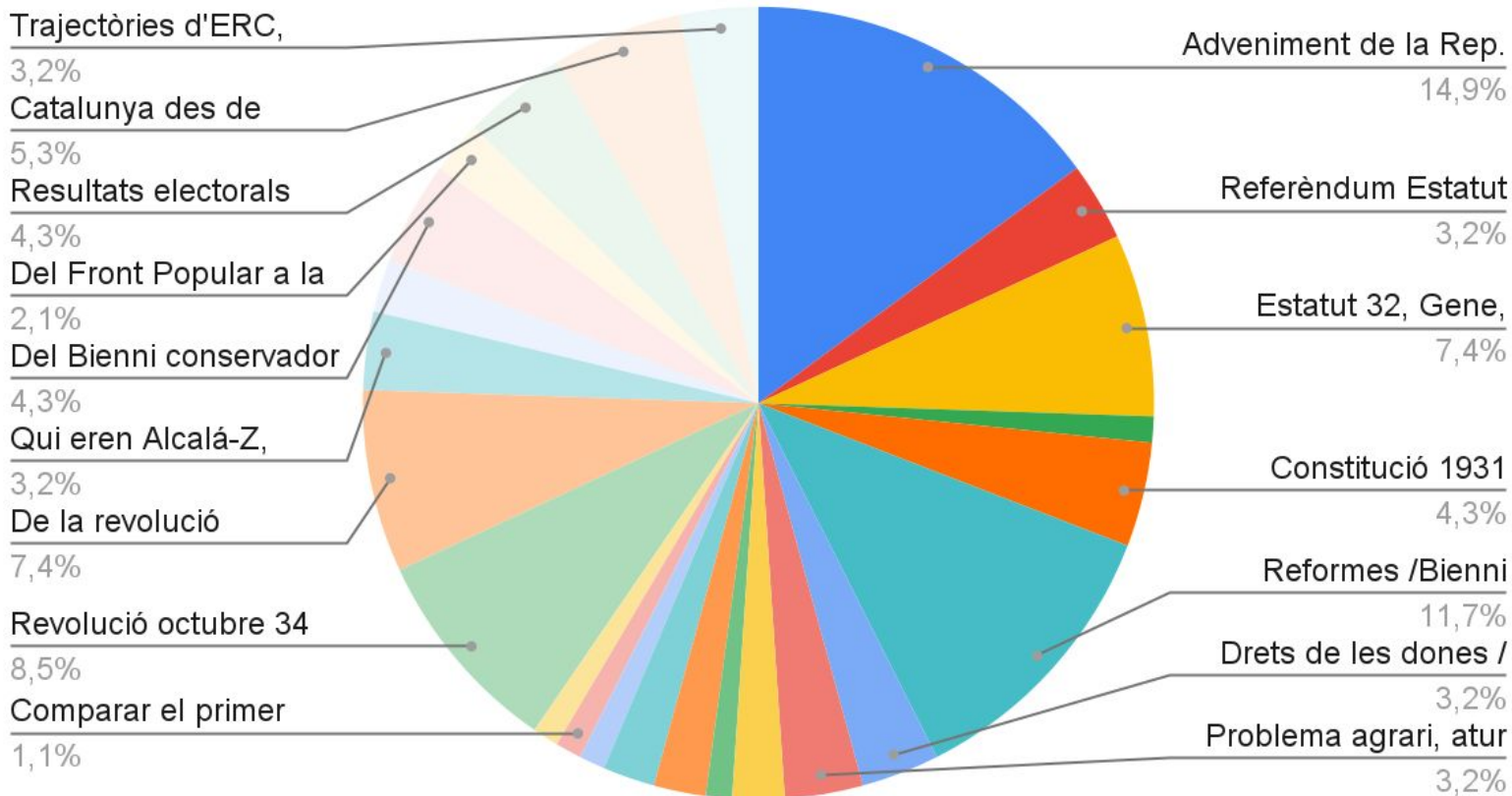
- 4.1. El 12 d'abril de 1931 es van celebrar unes eleccions que van donar majoria republicana a l'Espanya urbana més que no pas a la rural. Aquestes eleccions van ser
- a) generals.
 - b) municipals.
 - c) comarcals.
 - d) autonòmiques.
- 4.2. El 10 d'agost de 1932 es va produir un intent de cop d'estat contra el règim republicà que es va anomenar
- a) *La Tejerada*.
 - b) *Legión y Honor*.
 - c) *La Sanjurjada*.
 - d) *La conspiració de Millán Astray*.

- 4.3. El primer president de la Segona República espanyola va ser
- a)** Diego Martínez Barrio.
 - b)** Alejandro Lerroux.
 - c)** Manuel Azaña.
 - d)** Niceto Alcalá Zamora.
- 4.4. L'escàndol de corrupció destapat el 1935 per una ruleta trucada introduïda al Casino de Sant Sebastià es va anomenar
- a)** *cas Matesa.*
 - b)** *escàndol de l'estraperlo.*
 - c)** *afer Nombela.*
 - d)** *escàndol de Panamá.*
- 4.5. El nom de la gran coalició de les dretes catòliques espanyoles liderada per José María Gil-Robles va ser
- a)** la Comuni3n Tradicionalista.
 - b)** la Falange Española y de las JONS.
 - c)** la CEDA.
 - d)** Renovaci3n Española.

ESTADÍSTIQUES 2010-2025

Segona República

Adveniment de la Rep. a Espanya o Catalunya, Gene, fins el 1932/1934	14
Referèndum Estatut 1931 i principals líders polítics a Catalunya	3
Estatut 32, Gene, suspensió i recuperació	7
Eleccions Parlament de Catalunya 1932	1
Constitució 1931	4
Reformes /Bienni reformista + constitució 31 i/o adveniment República	11
Drets de les dones / vot /eleccions 33, vot femení	3
Problema agrari, atur /reformes, reforma militar	3
Llei de Contractes de conreu (34) o Termes Municipals	2
Casas Viejas	1
Comparar eleccions 31 i 33 (i principals partits polítics)	2
Comparar eleccions del 33 amb les del 36	2
Comparar les tres eleccions: 31, 33 i 36	1
Comparar el primer bienni amb el Front Popular	1
Comparar l'acció de govern dels dos primers biennis	1
Revolució octubre 34 (Astúries i/o Catalunya) i/o Proclama Companys	8
De la revolució d'Octubre del 34 al 36 (i/o Catalunya)	7
Qui eren Alcalá-Z, Azaña, Gil-Robles, Lerroux i Largo Caballero, Prieto + reformes i/o constitució	3
Bienni conservador	2
Del Bienni conservador (33) a la Guerra Civil (36)	4
Del Front Popular a la Guerra Civil	2
Resultats electorals febrer 1936 (tb a Catalunya)	4
Catalunya des de l'Estatut 32 fins l'escat de la Guerra Civil o Maig 37	5
Trajectòries d'ERC, Lliga, la CNT, la FAI durant la 2a Rep. Partits polítics catalans i principals sindicats a Catalunya	3

Vídeos resum

1. DE LA DICTADURA A LA REPÚBLICA

2. EL GOVERN PROVISIONAL I EL PERÍODE CONSTITUENT

3. DEMOGRAFIA, ECONOMIA I MENTALITAT

4. EL BIENNI REFORMISTA

5. EL BIENNI CONSERVADOR

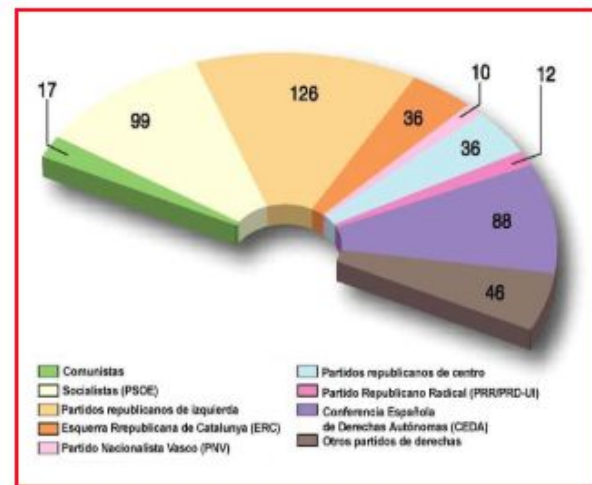
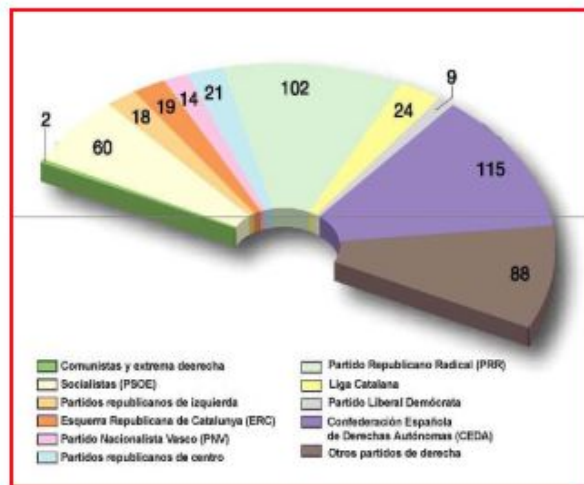
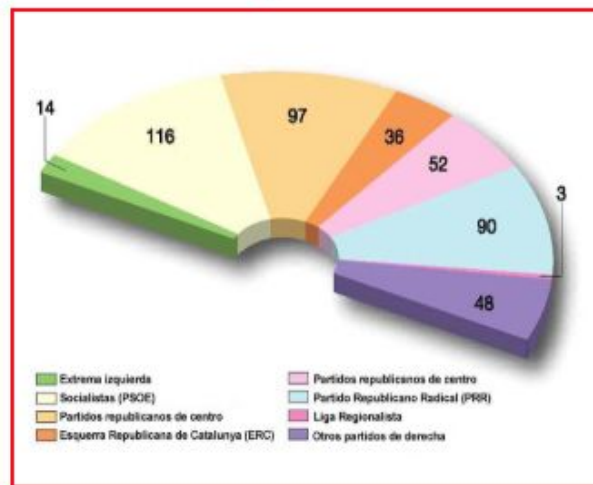

6. EL FRONT POPULAR

Juny 1931

Novembre 1933

Febrer 1936

Les eleccions generals de la Segona República